

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 42 (3472) 2016 OCTOBER – SPALIO 18 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina – \$2

SANTAUPOS IR PAVELDAS

Spaudoje skaitome reklamą: taupyk savo vaikų ateičiai. Toks banko skelbimas, rodos, negalėtų kelti jokie klausimo.

Tėvai myli savo vaikus ir rūpinasi jų ateitimi, santaupos, skirtos vaikams, atėjus laikui gali paveikiai padėti spręsti finansines problemas, kurių dažnam netrūksta besiruošiant savarankiškam gyvenimui. Paaugliai, pradedantys suprasti išteklių reikšmę ir matantys pinigų galią, pajunta atsirandantį jiems skirtą užnugarį, tam tikrą užtikrinimą, kad viskas klosis maždaug pagal planus. Tikra ar įsivaizduojama garantija gelbsti tuos planus ruošiant ir gana stipriai veikia mąstyseną. Tai išduoda jau ne vieno jaunuolio atsakymai į klausimą, kuo norėtum būti, kokią specialybę įsigyti. Į tai atsakoma – tėvai man vis tiek viską paliks. O tai reiškia – nėra ko čia per daug stengtis. Štai ir išlenda palikimo negerovė. Kai pinigai gaunami ne iš uždarbio, dažnai jie apgaulingi, keičiantys nuotaikas ir apskaičiavimus, kaip ką įsigyti mažiau dirbant, įskaitant ir mokslo diplomus. Tada pasirenkami lengvesni dalykai jiems pasiekti, o pragyvenimo lygį lemia ne pastangos ir darbas, bet nematomi „aitvarai“. Kokį nuosimtį jaunimo veikia palikimų laukimas, net spėliojimų nematyti. Tik truputį su pagrindu baimė kyla, kad laukiančiųjų tinginėlių gali daugėti ekonominiams reikalams stiprėjant ir finansiniams pertekliams augant.

Lengvas gavimas, mažai arba nieko nedirbant, sukelia psichologinę krizę, kurioje darbas ir uždarbiai nebeatlieka lemiamo vaidmens, kuriant savarankišką gyvenimą. Mūsų senolių sakymai – ką uždirbsi, tą turėsi – ima rodytis kaip nebeatitinkantys šių laikų tikrovės, nes turėjimai daugelyje atvejų nebesietti su darbu. O per mokslą įsigyti darbą kai kam jau atrodo beprasmiška, net absurdiška – darbo vengiantys privalo ruoštis darbui. Kaip ten bebūtų, nors ir didesnių palikimų belaukiantys neturėtų virsti darbo ir mokslo vengiančiais dykaduoniais. Pirmiausia tai turėtų suprasti tėvai, besirūpinantys vaikų ateitimi. Santaupos ateičiai neturėtų keisti rimtų pažiūrų į darbą, į teisingai įsigijamą naudą ir į žmogų, kaip naudą. Tik darbštūs ir išradingi žmonės kuria geresnį gyvenimą visiems. Vengiantys darbo dažnai tampa išnaudotojais. Šitoji negerovė turėtų susilaukti didesnio dėmesio. Ir paveldas, ir taupymas yra seni, nepakeičiami teigiami dalykai, kol jie nesiejami su neigiamomis pažiūromis į darbą ir sąžiningus uždarbius. Taupymas itin būdavo iškeliamas kaip dorybė. Prisimintina ir mūsų senolių išmintis – taupyk duoną, ne darbą. Santaupos, dažnais atvejais nelengvai sutelktos, patekusios ne į tas rankas, padaro daugiau žalos nei naudos. Sąlygojami palikimai padeda teisinga kryptimi orientuotis. Tebūna vis daugiau žinių apie tinkamus įsigytų vertybių panaudojimus. **ČS**

ŠIAME NUMERYJE

- Dosnūs pažadai ir netolimas rytojus – **3 psl.**
- Lietuvos skautija Vokietijoje II d. – **4 psl.**
- Mintys parapijos šventę prisiminus.... – **5 psl.**
 - Oxford mokslininkai domisi Jogailaičių dinastija – **7 psl.**
 - Naujos knygos – **8 psl.**

Ruduo V. Krėvės-Mickevičiaus sodyboje Subartonių kaime Brolių Černiauskų ntr.

Vladas Braziūnas

sambariai

*jau galim rudenį pašaukt
iškėlę pėdą virš galvos
ruduo, iš varpų ir iš lauko
gėlių vainikais vainikuotas
pareis namo, prisės prie stalo
kur mes, iš nuovargio apsalę
žiūrėsime į sunkias rankas
ir siaus mus vakaras šakotas*

*(jo ūksmėje klausiaus kadais
kaip šaukia mus, bet ne vardais)
žolynais stalas bus nuklotas
ir bus nedaloma, bus viena
ir mūsų valandos, ir dienos
ir mes žiūrėsime apsalę
kaip duoną duonriekis sujungia*

Vilnius, 1985

Sambaris (dar samboris, sambariai, melstuvės) – senovės lietuvių derliaus pabaigtuvių šventė

Spalio 23 – II rinkimų turas

Pasibaigus I-ajam rinkimų į LR Seimą turui, ir nė vienam iš kandidatų Naujamiesčio vienmandatinėje apygardoje nesurinkus pakankamo kiekio balsų, skelbiamas II-asis rinkimų turas, kuris vyks 2016 m. spalio 23 d. Naujamiesčio apygardoje bus balsuojama už vieną iš dviejų daugiausia rinkėjų balsų surinkusių kandidatų: **Virgilijų Alekną** (Lietuvos liberalų sąjūdis) arba **Žygimantą Pavilionį** (Tėvynės sąjunga – Lietuvos krikščionys demokratai).

LR piliečių registracija balsavimui LR Seimo rinkimų II-ajame ture:

Jei užsiregistravote balsavimui I-ajame rinkimų ture, iš naujo registruotis balsavimui II-ajame rinkimų ture **nereikia**.

Seimo rinkimų II turas kai kuriems kandidatams taps kova dėl likimo didžiojoje politikoje. Nuo rinkėjų valios priklausys, ar naujajame Seime matysime Algirdą Paleckį, Naglį Puteikį, Artūrą Zuoką, Aušrą Maldeikienę, Virginiją Baltraitienę ir kitus. Antrojo rinkimų turo šįkart prireikė Socialdemokratų partijos pirmininkui, premjerui Algirdui Butkevičiui. Laukia daug Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos (LVŽS) bei Tėvynės Sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų (TS-LKD) atstovų akistatų.

Kaip balsavo išeivijos lietuviai

Vyriausiosios rinkimų komisijos duomenimis, užsienyje gyvenančių lietuvių balsai rinkimuose į Seimą pasiskirstė kitaip nei rinkėjų Lietuvoje. Per pirmąjį rinkimų turą išeiviai daugiausia balsų – 46% – skyrė Tėvynės sąjungos-Krikščionių demokratų partijai, o antroje vietoje su perpus mažiau balsų – 22% liko Liberalų sąjūdis. Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga, emigrantų

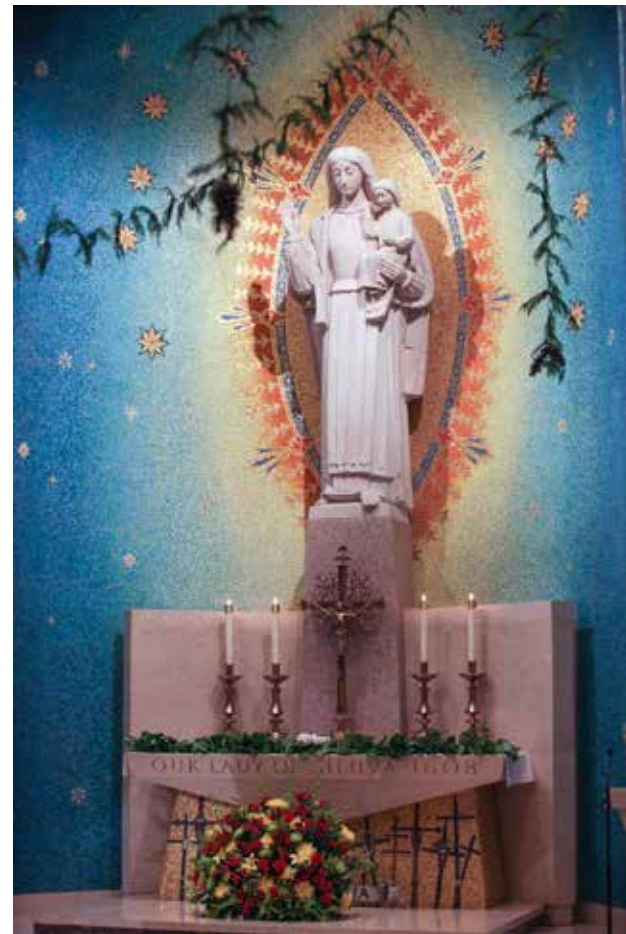

Rinkėjai balsuoja už permainas

sprendimu, lieka trečioje vietoje, surinkdama 8% balsų, o socialdemokratai, vos perkopdami reikalingą barjerą, užima ketvirtą vietą. Kitos partijos, išeivių nuomone, į Seimą patekti nevertos.

Pasak VRK atstovo Mindaugo Skačkausko, kas ketvirtas užsienyje balsavęs rinkėjas gyvena D.Britanijoje. Negalutiniais duomenimis, rinkimuose dalyvavo per 14,000 emigrantų iš maždaug 19,000 užsiregistravusių, tai yra 2,000 daugiau nei praėjusiais rinkimais. Vyriausioji rinkimų komisija dar laukia biuletenių iš užsienyje paštu balsavusiųjų rinkėjų. **Inf.**

IŠKILMĖS VAŠINGTONE

Nuotraukose (viršuje k.) bendras Padėkos mišių vaizdas bazilikoje, (d.) Šiluvos koplyčia; vid. eilėje Mišias aukoję kunigai Šiluvos koplyčioje: (iš k.) prel. E. Putrimas, arkivyskupas Ch. Pierre, J. Kurtz, I. Virbalas, prel. W. Rossi ir monsinjoras R. Makrickas, dešinėje matoma vėliava, kurią Vašingtono bazilikai padovanojo Kauno arkidiecezija (R.D. Bowler ntr., Vašingtonas); kalba svečias iš Lietuvos arkivysk. L. Virbalas ir prel. E. Putrimas

JAV valstybinėje šventovėje, Švč. M. Marijos Nekaltojo Prasidėjimo bazilikoje (Vašingtonas, DC), spalio 9 d. iškilmingomis Padėkos mišiomis buvo paminėta Š. Amerikos lietuvių tikinčiųjų lėšomis bazilikoje įrengtos Šiluvos Mergelės Marijos koplyčios 50 metų sukaktis. Jose su padėka prisiminti šio svarbaus darbo vykdytojai ir aukotojai, taip pat buvo meldžiamasi už dabartinę Lietuvą ir lietuvių išeiviją. Mišiose dalyvavo per 1000 lietuvių tikinčiųjų, atvykusių iš JAV ir Kanados, daugiausia Toronto, Lietuvos. Tautinėmis juostomis pasipuošę iškilmėje dalyvavo Lietuvos vyčiai, skautai ir ateitininkai bei Vašingtono lituanistinės mokyklos vaikai. Mišias aukojo JAV Vyskupų konferencijos prezidentas arkivyskupas Joseph E. Kurtz, apaštalinis nuncijus JAV arkivyskupas Christophe Pierre, Kauno arkivyskupas Lionginas Virbalas, SJ, Lietuvos vyskupų konferencijos delegatas užsienio lietuviams katalikams prelatas Edmundas Putrimas, monsinjoras Rolandas Makrickas ir kelios dešimtys lietuvių bei kitataučių vyskupų ir kunigų. **TŽ inf.**

Iškilmingose Mišiose dalyvavo jungtinis 170 dainininkų choras: tai Čikagos "Dainava", Klyvlando "Exultate", Philadelphijos "Laisvė" ir Toronto "Volungė". Daugiau apie iškilmes skaitykite kitame **TŽ nr.** Ntrs. Dainos Čepulytės Puterienės

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 275-4364 • E-mail: tevzib@rogers.com
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"

METINĖ PRENUMERATA:

REGULIARI – \$85 (paprastu paštu), \$135 (1 klasės paštu)
RĖMĖJO – \$105 (paprastu paštu), \$155 (1 klasės paštu)
Į UŽJŪRIUS – \$185 (oro paštu), \$105 (paprastu paštu, Kan. dol.)
JAV – \$105 reguliari, \$125 – rėmėjo, \$165 – 1 klasės paštu
JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

Redaktorė – Sigina Katkauskaitė, **redaktorės pad.** – Rima Žemaitytė-De Iulii, **maketuotoja** – Akvilė Minkevičienė, **administratorė** – Aušra Trussow. Tinklapis www.tevzib.com – **redaktorė** Andrea Benotaitė
Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above.
Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

We thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news and the American Lithuanian Foundation for its support.

We acknowledge the financial support of the Government of Canada through the Canada Periodical Fund of the Department of Canadian Heritage.

Canada

Dosnūs pažadai ir netolimas rytojus

Dar nepasibaigę rinkimai į Lietuvos seimą, dar neužmiršti kandidatų pažadai visai gerinti Lietuvos žmonių gyvenimą, tačiau veik nekalbama apie netolimą ateitį, kuri taps išbandymu ir vyriausybei, ir Lietuvos žmonėms. Apie tai primena Kazimieras Šliužas savo straipsnyje *Lietuvos Žiniose (2016.10.13)*. Netekusias ES paramos Baltijos šalis ištiks krachas – įspėja aptariamo straipsnio autorius.

Autorius įspėja, kad būsimieji naujo Lietuvos Seimo nariai pažadus didinti gyventojų pajamas turės tesėti iki savo termino pabaigos 2020-aisiais. Tada baigsis ir 2014-2020 metų Europos sąjungos (ES) struktūrinės paramos laikotarpis, po jo naujiems pažadams nebus vietos – lėšų upė išseks ir teks tenkintis kukliomis valstybės biudžeto lėšomis. Mūsų kaimynai jau dabar pranašauja būsiančią didelę krizę Baltijos regione ir kalba apie būtinybę skubiai rengti ūkio reformas.

Seimo rinkimų kampanijoje nekilo pokalbių dėl būsimų būtinų ekonomikos reformų, pasitinkant metą, kai nebeliks ES paramos arba geriausiu atveju – ji taps gerokai menkesnė.

„Baltijos valstybėms pranašaujama nauja ekonomikos krizė, kuriai reikia rengtis. Būtina sutvarkyti ūkį, įvykdyti ekonomikos reformas, – latvių žiniasklaidoje perspėja Latvijos banko prezidentas Ilmaras Rimševičius. – Užduotis suprantama, bet ją įvykdyti trukdo katastrofiška Baltijos valstybių priklausomybė nuo ES fondų pinigų.“ Pasak Latvijos banko vadovo, nuolat Briuselio globojama Baltijos valstybių ekonomika prarado paskatinimą augti savarankiškai. Regionas tampa nepasiteisinusių investicijų zona, kuriai išgyventi be išorinio įsikišimo bus sudėtinga. I. Rimševičius perspėja, kad, nepertvarkius ūkio, nauja krizė bus dar skaudesnė už 2008-ųjų nuosmukį vien dėl pražūtingos priklausomybės nuo ES struktūrinių fondų. „Jei fondai mums prieinami, augame, o jeigu ne – griūvame. Noriai „įsisavindami“ paramą, gyvename ne pagal galimybes. Siekdami papildomų lėšų, didiname biudžeto deficitą, auginame išorines skolas ir negalvojame apie būsimas kartas“, – tvirtina jis ir teigia, jog tomis pat ligomis serga ir Lietuva bei Estija. Latvijos banko vadovo nuomone, dabartinė padėtis primena laikotarpį po Sovietų Sąjungos griūties, kai neliko sovietinių investicijų. Dėl posovietinių pasikeitimų Estijos ekonomika praėjusio šimtmečio paskutinio dešimtmečio pradžioje smuko 35%, Lietuvos – 49%, o Latvijos – 52%.

I. Rimševičius primena, kad 2004 metais jaunas Baltijos valstybes ėmė šefuoti ES, ir jos „sėdo ant Briuselio dotacijų adatos“. Audito kompanija KPMG skaičiuoja, kad 2007-2015 metais Estija iš ES fondų gavo 3.4 bln. eurų paramos, Latvija – 4.5 bln., Lietuva – 6.8 bln. eurų. Be šių finansinių injekcijų realus BVP augimas būtų 2.5-3% mažesnis, o nedarbo lygis Lietuvoje – 4.6% aukštesnis.

Pasak bankininko, Briuselis stengiasi ES periferijai pakloti savarankiško valstybinės ekonomikos augimo pamatus, sumažinti ES narių nelygybę, bet nelabai sekasi. Baltijos valstybės lieka nepateisintų investicijų regionu.

„Baltijos valstybėse atlyginimai auga sparčiau negu darbo našumas. Emigracija ir kvalifikuotų kadro trūkumas kai kuriose ekonomikos srityse padėję aštrina. Lietuvoje spėjama, kad darbo užmokestis iki 2019 metų augs vidutiniškai po 6.5 % per metus, o darbo našumas – perpus lėčiau. Tai stabdo kapitalo atėjimą, neleidžia ekonomikai augti savarankiškai“, – teigia Latvijos banko vadovas ir pažymi, kad be nuolatinių Briuselio injekcijų ekonomika tampa negyvybinga.

Latvio įspėjimą Lietuvos verslo vadovai priima su išlygomis. Jų tvirtinimu, ES parama buvo labai naudinga statybų ir kitam verslui, tačiau pripažįstama kad, neparengus verslo konkurencinei rinkai, vien savais pinigais veiksmingai dirbti negalėsime. Dėl

vyriausybės biurokratinių trukdžių kol kas nelabai sekasi naudotis ir 2014-2020 metų struktūriniu parama. Verslui negaunant paramos, pramoninė statyba sustingo, per metus jos apimtis sumažėjo 14%. Tai vienas iš prasčiausių rodiklių tarp ES valstybių.

Sudaryti 2014-2020 metų rėmimo laikotarpio projektų finansavimo ir administravimo sutartis bus galima iki 2020-ųjų gruodžio 31 dienos, o apmokėti išlaidas – iki 2023 metų pabaigos. Dabar ES struktūrinės paramos lėšomis naudojasi tik kelininkai.

Kainuos bilijonus

Pagal ES struktūrinės paramos sutartis Lietuvoje per metus projektams skiriama apie 1 bln. eurų. Dar yra atskira parama skiriama specialioms projektams, žemdirbystei, bet jai pavojaus likti be ES lėšų nėra. Valstybinė mokėjimo agentūra tvirtina, kad pagal Kaimo plėtros programą žemės ūkiui per 7 metus skiriama daugiau kaip 4.5 bln. eurų, iš kurių 70% – ES paramos lėšos, o likusi dalis – tiesioginės išmokos iš valstybės biudžeto.

„Nordea“ banko vyriausiasis ekonomistas Baltijos šalims Žygimantas Mauricas teigė nesąs ES paramos gerbėjas, nors pripažįsta, kad nuo 2004 metų jai tenka svarbus vaidmuo – struktūrinės paramos lėšos sudaro iki 85% projektų finansavimo. Dabar sunku įsivaizduoti, kaip reikės gyventi be tokios paramos.

„ES struktūrinė parama lepina ir atpratina verstis natūraliai. ES lėšos arba pakeičia valstybės asignavimus, arba privačias investicijas. Kai yra ES parama, niekas nesuinteresuotas finansuoti projektų 100%“, – aiškina Ž. Mauricas.

Jis pripažįsta, kad retkarčiais apie būsimas problemas, netekus ES struktūrinės paramos, užsimenama konferencijose, tačiau nebandoma į tai gilintis ir kalbėti apie būtiną įgyvendinti ūkio reformas ar specialias programas. Valstybės valdžia veikiausiai sukurs iki paramos pabaigos likus metams ar dvejiems.

Be strategijos

Pasak Ž. Maurico, Lietuvoje ES paramos lėšos naudojamos ganėtinai gaivališkai, siekiant „įsisavinti“ – būta gerų projektų, bet lig šiol daugiausia tų, kurie vykdomi vien dėl paramos, o šiuos įgyvendinus, puolama prie abejotinių kitų. Banko analitiko nuomone, ne visiškai pateisinama didžiausią paramos dalį skirti susisiekimo srities plėtrai. Pasak jo, kelių kokybė Lietuvą aplenkė Lenkija, baigia prisivyti Latvija, tačiau latviai pastatė tarptautinį oro uostą ir jau semia investicijų grąžą iš tarptautinių skrydžių, o Vilniaus oro uostas lieka paveldas taboro kaimynystėje.

Lietuva neturi nuoseklios investavimo strategijos. Bet analitikas viliasi, kad paramos nutraukimas ekonomikai bus į sveikatą, nes, jo įsitikinimu, parama dažnai skatina neveiksmingą lėšų naudojimą ir netgi papirkinėjimus.

Jis sako pritarius Latvijos banko vadovo išsakytai nuostatai dėl poreikio skubiai keisti Baltijos šalių ūkio struktūrą ir kurti naujus, modernesnius finansavimo būdus. „Nemanau, kad ES parama bus iškart nukirsta, bet reikia visada atsiminti, kad šis gėris amžinai taip nelepins. Kartais Lietuvoje pašnekama, kad pasibaigus ES paramai reikia laukti žlugimo. Taip neturėtų atsitikti, tačiau kalbėtis apie tai reikia.“

Žinios iš Lietuvos

MELAGINGA KNYGA APIE LIETUVOS ISTORIJĄ

Spalio 13 dieną Lombardijos sostinėje pristatyta 1991 m. sausio 13-osios įvykių šmeižikiškai iškraipanti Galinos Sapožnikovos knyga *Lietuviškas sąmokslas. Kaip žlugo Sovietų Sąjunga ir kas nutiko tiems, kurie bandė ją išsaugoti*. Šiuo leidiniu Italijos visuomenei pateikiama sąmoningai klaidinanti ir faktais nepagrįsta Lietuvos istorijos versija, kuria kryptingai siekiama suteršti Laisvės gynėjų atminimą ir skleisti priešišumą nepriklausomos Lietuvos valstybei. Lietuvos ambasada Italijoje griežtai

nepritare šiam renginiui ir apgailestauja, kad šis propagandinis leidinys prasibrovė į Italijos „Mondadori“ knygynų tinklo sales. Ambasada įteikė protesto laiškus pristatymo organizatoriams ir knygyno administracijai, kuriuose pabrėžiama, kokią grėsmę laisvoms visuomenėms kelia neatsakinga ir propagandinė literatūra. Lietuvos ambasada Italijoje ragina Milano lietuvius savo aplinkoje skleisti tikrąsias žinias apie Sausio 13-osios įvykius.

SKRYDŽIŲ IR KELEIVIŲ GAUSĖJA

Vilniaus oro uostas pagerino praėjusių metų pasiekimą – kiek daugiau nei per 10 mėnesių aptarnavo tris milijonus keleivių. Tikimasi iki metų pabaigos keliautojų skaičių padidinti iki 3.5 mln. Lyginant su 2015 metų sausio-spalio mėnesių rezultatais, per metus keleivių srautas Vilniaus oro uoste padidėjo 15%. Šiuo metu iš Vilniaus oro uosto reguliarius skrydžius vykdo 18 oro bendrovių, jos skraidina

57 kryptimis. Per šiuos metus sostinėje veiklą pradėjo nauja oro bendrovė – „Germania“, skraidinanti į Ciurichą, taip pat pradėti skrydžiai į Birmingemą, Nicą, Lvovą, Bari, pagerintas susisiekimas su Berlynu, Londonu, Talinu. 2016-2017 metų žiemos skrydžių žemėlapis pasipildys kryptimis į Reikjaviką ir Grenoblį, taip pat iš Lietuvos sostinės oro uosto keleiviai bus skraidinami į Lidsą ir Maltą.

MAŽINTI SKAIČIŲ, GERINTI KOKYBĘ

Mokslo ir studijų stebėsenos ir analizės centras (MOSTA) siūlo, pertvarkant aukštųjų mokyklų tinklą, Lietuvoje iki 2025 metų palikti veikti 3-5 universitetus, taip pat vieną ar dvi menų akademijas bei Karo akademiją. Pagal Seimo švietimo, mokslo ir kultūros komitete (ŠMKK) pristatytą mokslo ir studijų galimybių analizę, Vilniuje veiktų du universitetai, viena ar dvi menų akademijos bei Karo akademija. Kaune siūloma palikti vieną ar du universitetus, Klaipėdoje veiktų universitetas ar jo padalinys, o Šiauliuose –

universiteto padalinys arba kolegija. Lietuvoje per pastaruosius penkerius metus studentų skaičius sumažėjo 32%, akademinio personalo išaugo 4%, o valdžios išlaidos aukštajam mokslui padidėjo 33% – tai rodo, kad sistema neveiksminga. Aptarime dalyvavę universitetų atstovai sakė pritariantys aukštųjų mokyklų pertvarkai, bet pabrėžė, kad jungimasis turėtų būti ne mechaninis, o siekiant aukštesnės studijų kokybės ir konkurencingumo. Šiuo metu Lietuvoje veikia 14 valstybinių universitetų

„AUKSINĖ KRIVULĖ“ - VEIKLIAUSIOMS SAVIVALDYBĖMS

Už kultūros puoselėjimą Telšių rajono savivaldybės atstovams įteikiama „Auksinė krivulė“

Minint Lietuvos vietos savivaldos dieną jau vienuoliktus metus „Auksinės krivulės“ apdovanojimai už ryškiausius sumanymus

ir darbus Vilniuje pagerbtos Lietuvos savivaldybės. Kultūros ministerijos įsteigtas apdovanojimas nominacijoje „Savivaldybė – kultūros puoselėtoja“ šįmet skirtas Telšių rajono savivaldybei už ypač gerai parengtą ir vykdomą Lietuvos kultūros sostinės 2016 programą, galėsiančią tapti puikiu pavyzdžiu tolesnių metų Lietuvos kultūros sostinėms. Iškilmingo „Auksinės krivulės 2016“ apdovanojimo metu keturiolika ministerijų, Europos komisijos atstovybės Lietuvoje bei Lietuvos verslo konfederacijos atstovai paskelbė savo įsteigtų nominacijų laureatus – labiausiai tam tikrose srityje pasižymėjusias savivaldybes bei įteikė apdovanojimus.

Pagal Lietuvos spaudą parengė S. Katkauskaitė

LIETUVOS SKAUTIJA VOKIETIJOJE (1946 -1949 m.m.)

Prof. Ona VOVERIENĖ

(TĘSINYS IŠ NR. 41)

Pasibaigus Antrajam pasauliniam karui, Vokietijoje apsisitįsusiems pabėgėliams iš Lietuvos prasidėjo ieškomųjų etapas: vieni ieškojo savo vaikų Vokietijos kalėjimuose – kaip, pavyzdžiui, Vytautas Landsbergis-Zemkalis savo sūnaus Gabrieliaus, kiti – savo vyrų – kaip Jadvyga Damušienė – savo vyro Adolfo, treči – ir jų buvo daugiausia – Vokietijos kalėjimuose įstrigusių kalinių, dėl įvairių aplinkybių atskirtų nuo šeimos, iš fronto sugrįžusių kareivių ir belaisvių ir t.t.

1946 metais gyvenimas bėglių kolonijose Vokietijoje ėmė normalizuotis. Lietuvos inteligentams tada atrodė, kad nėra svarbesnio dalyko, kaip pasirūpinti savo jaunąja karta, Lietuvos ateitimi.

Kiek tuo metu buvo vaikų ir jaunimo Vokietijoje, tikslios statistikos iki šiol nėra. Ne tas rūpėjo. Kaip rašo Česlovas Senkevičius, išliko tik duomenys, kad anglų, amerikiečių ir prancūzų zonose lietuvių mokyklų skaičius sparčiai augo. Buvo kuriamos švietimo apygardos su centrine vadovybe, koordinuojančia mokyklų veiklą tame regione, rengiamos ir derinamos mokymo programos, stiprinami lietuvių mokyklų vadovų ryšiai su vokiečių mokyklų vadovais. Vokietijos Švietimo vadovybė rėmė ir skatino lietuvių mokyklų kūrimąsi.

Jau 1945 m. spalio 4 d. Braunšveige-Watenstedte Vokietijoje buvo įkurta pirmoji lietuvių gimnazija, pavadinta Maironio vardu, kuri veikė iki pat 1950 metų kovo mėnesio.

Nuo pat pirmųjų gimnazijos įsteigimo dienų joje buvo atgaivintas mišrus skautų-skaučių tuntas „Švyturys“. Jam vadovavo lietuvių kalbos ir literatūros mokytojas Česlovas Senkevičius. Skautai įkūrė dramos būrelį, statydavo lietuviškus spektaklius ir juos vaidindavo ne tik gimnazistams, bet ir apylinkių gyventojams lietuviams įvairiausių švenčių metu. Mokytoja E. Breimerienė vadovavo ateitininkų būreliui, muzikos mokytojas V. Možaiskis gimnazijoje subūrė chorą. Jame dalyvavo ir daug skautų. Skautų organizuojamuose vaidinimuose dalyvavo ir gimnazijos choristai.

Mokslo metų pabaigoje visuomet buvo ruošiami gimnazistų piknikai gamtoje. Išvykose su gimnazistais visada dalyvavo ir mokytojai. Skautai buvo nepralenkiami laužų kūrimo meistrai ir gabūs neformalūs moksleivių įvairiausių dalykinių (sporto, meno ir pan.) grupių vadovai. Tos šventės visada būdavo gimnazistų laukiamos, joms ruošti pradėdavo iš anksto.

Maironio gimnazijoje mokėsi apie 150 gimnazistų; mokytojais dirbo 18 mokytojų. 1949 metais prasidėjus masinei lietuvių emigracijai į JAV, Kanadą, Australiją, Angliją ir kitas šalis, Maironio gimnazija buvo uždaryta. Likusieji Vokietijoje gimnazistai perkelti į gimnaziją Diepholze. Jos bazėje vėliau susikūrė lietuviškoji Vasario 16-osios gimnazija, veikianti ir šandien. (Česlovas Senkevičius. *Lietuviškas švietimas vokiškuose barakuose. Minint Maironio gimnazijos sukaktį // Tėviškės žiburiai (Kanada) -2015, gruodžio 8, p.5.)*

Daugelio Maironio gimnazijos mokytojų ir gimnazistų likimai pasimetę pasaulio keliuose ir kryžkelėse, jų atminimas išsiblaškė istorijos skersvėjuose. Man liko žinomas tik *Tėviškės žiburių* ilgamečio redaktoriaus, laikraščio vedamųjų straipsnių autoriaus Česlovo Senkevičiaus ir jo žmonos, buvusios Maironio gimnazijos mokytojos, jau šviesaus atminimo Laimos Senkevičienės likimai, buvusio pedagogo kelias į lietuviškosios žurnalistikos išėivijoje viršukalnes, jo tpsmą rašytoju, jo knygas, jo literatūrinės ir žurnalistinės veiklos visuotinį pripažinimą.

Lietuvos spaudoje mažiau yra atskleistos Česlovo Senkevičiaus pedagoginės įžvalgos vaikų ir jaunimo ugdymo klausimais ir jo auklėjimo sistema skautiškoje veikloje. Ji įdomi ir pamokanti, verta išsamesnio aptarimo.

Rašytojas ir žurnalistas Č. Senkevičius 2002 m. apdovanotas LDK Gedimino Riterio kryžiaus ordinu

Apie lietuviškosios skautijos ugdymo meną literatūros dabartinėje mūsų spaudoje ir su žiburiu, net ir dienos metu, nerasi. Ir suprantama, kodėl. Atgavus Lietuvos nepriklausomybę šalyje kuriama socialistinė Lietuva – jau 18-ti metai, valdoma buvusiųjų sovietinių Lietuvos nomenklatūrininkų.

Todėl ir apie patriotinį jaunimo ugdymą kol kas Lietuvoje nėra ir negali būti jokios kalbos. Tad tenka šios informacijos ieškoti toli, už dabartinės Lietuvos ribų. Mano nuomone, išlikęs vienintelis tikrai lietuviškas laikraštis *Tėviškės žiburiai* Kanadoje, ko gero, tik jau ir belikęs pasaulyje vienintele teisingo lietuviško žodžio versme, nežinia, kiek dar atsilauks prieš mūsų komunistinės valdžios spaudimą, pasitelkiant, beje, ir dvasininkiją. Manau, tol, kol dar ten dirba vienas iš buvusios lietuviškosios skautijos vadų, a.a. Viliaus Braženo bendražygis, rašantis laikraščio vedamuosius Česlovas Senkevičius, išsaugojęs savo jaunystės skautiškuosius idealus ir pasaulėjautą, atsilauks.

Tiktai jo knygomis ir straipsniais remiantis, šiandien ir galima atkurti jau istorine tapusios tarpukario nepriklausomos Lietuvos skautijos didaktinį ir ugdomąjį turinį bei jo aktualias įžvalgas dabarčiai.

Pirmasis dabartinio skautiškojo jaunimo ugdymo principas – „išmokime ir įpraskime save sudrausminti, pavirsti daugiau duodančiu negu reikalaujančiu; daugiau dirbančiu, negu darbo vengiančiu; daugiau užsiėmusiu, negu dejuojančiu; daugiau savo kilmę ir tapatybę gerbiančiu, negu svetimybes sekančiu“ (Česlovas Senkevičius. *Tais*

Lietuvos skautų sueiga Vokietijoje, Grafenashau, 1948 m., ntr. iš archyvų

Kanados lietuvių skautų stovykloje 1979 m. Antras iš k. Č. Senkevičius

pačiais takais // Tėviškės žiburiai – 2012, saus.10, p. 1)

Buvęs skautų vadas, dabar rašytojas, įspėja: „...Persivadinę komunistai tvirtesniais kudirkiškais stulpais negali būti, nes nepriklausomos valstybės bei laisvos tautos idėja nesiderina su jų pasirošimu dirbti administracinį valdomąjį darbą. Reikia žmonių, kurie pirmiausia žiūrėtų, ką Tėvynei gali duoti, o ne iš jos imti. Šitai stovi virš visų mūsų partinių programų, kuriose daug savinaudos reikalų. Kudirkos laikų tautinis atgimimas nebuvo pradėtas nuo šitokių dalykų. Tai įsidėmėtina, ko daugiau, negu manome, mums reikia tvirtinant Nepriklausomybę“ (Česlovas Senkevičius. Ten pat).

Ir trečiasis – svarbiausias – jaunosios skautijos veikimo principas ir uždavinys – atkurti visoje Lietuvoje ir išėivijoje tautinę savigarbą, Tautos ir žmogaus orumą. Buvusio jaunosios skautijos ugdymojo nuomone, „kiekvienas praeities įvykis, juo labiau nelauktai skaudus, besiveržiantis keisti žmonių gyvenseną ir mąstyseną turėtų išlikti kaip pamoka ir įrankis, stiprinantis jėgas, kurios nebūtų skaičiuojamos vien tik kiekybiškai... Kai laikui bėgant patiriama tiek daug skriaudų ir neteisų, gali pradėti rodytis, kad mes tik tam ir esame, kad kaimynai galėtų nuolat žaisti „katės ir pelės“, žaidimą. Menkavertiškumas auga, per daug gerbiant kitus ir per mažai save. Kiti didesni, kiti geresni, kiti gudresni, vis kiti, kiti, kiti ir kiti... Toks įsikilimas yra pavojingas, nes pereina iš kartos

į kartą. Mes – baudžiauninkų karta – vos ne pasigyrimu žodžiu nuskamba žodžiai, apibūdinantys, kokie mes esame. Kai vergystė virsta pasididžiavimu, ko galima tikėtis iš kaimynų, save visai kitaip pristatančių“ (Č.Senkevičius. *Klastos ir melo pinklėse // Tėviškės žiburiai. – 2012.08.20, p. 1)*

Jo nuomone, „lietuviškoji veikla turėtų būti atremta į patį svarbiausią tikslą – išlikti lietuviams bet kuriomis sąlygomis. Ir remti viską, kas yra pozityvu Lietuvoje“ (Česlovas Senkevičius. *Bendruomenės // Tėviškės žiburiai – 2013.05.28, p. 1)*. Tautybė kaip paveldas turėtų būti iškeliama. Ja didžiuojamasi. Kiekvienas lietuvis, kur jis begyventų, nelaukdamas krepšinio laimėjimų, turėtų būti lietuviybės entuziastas ir atvirai išreikšti save, kaip tokį, išdrįsti kautis, kaip kadaise skautų vadas mokytojas Pranas Žižmaras, už savo žmogiškąjį ir tautinį orumą, savo Tautos ir savo Valstybės garbę. Žmogaus orumas – tai pagarbos reikalaujanti būtis. Bendrasis orumas remiasi žmogiškumu, teisingumu, taika ir bendruoju gėriu bei sąžinės laisve, kokie savo laiku buvo mūsų kaimų šviesuoliai. Šios mokytojo, skautų vado, žurnalisto, rašytojo ir laikraščio redaktoriaus, išmintingo žmogaus Česlovo Senkevičiaus mintys galėtų tapti įsidėmėtina dovana jauniems Lietuvos mokytojams, kurie dar nėra visiškai nutautinti mūsų šių dienų švietimo sistemos ir jos negatyvių kosmopolitinių „autoritetų“, visokių putinačių.

(Bus daugiau)

Mintys parapijos šventę prisiminus....

Janina DZEMIONIENĖ

Taip jau sutampa, kad išlydint vasarą ir pasitinkant rudens metą Lietuvos kankinių parapijoje švenčiame atlaidus. Po iškilmingų Mišių šventovėje Anapilio didžiojoje salėje vyko vaisės ir meninė programa. Jei giliau nesusimąstome, dalyvaujame tikrai dar vienoje iškilnėje, kur susimokėję bilietą laukiame skaniai pavalgyti.

Atlaidų sąvoka ir reikšmė, galime manyti, jau yra pasenusi ar atgyvenusi savo amžių, tačiau ar iš tikrųjų taip yra? Ar mokame laisva valia priimti tai, kas yra mums dovanojama? Mums, tikintiesiems, gyvenimą remiantiems Dievo žodžiu ir Jo pažadais, atlaidai gali būti dvasioje atsinaujinimo metas, susikaupimo ir apmąstymų, išpažinties ir susitaikymo, atleidimo ir padėkos maldoje metas. Visa, ko mąstančiam žmogui gyvenime reikia, telpa kūrinio *Tu pasaulio šviesa*, nuskambėjusio šių metų šventėje, eilutėse:

Susitik, prieiki artyn. Nusilenk ir leisk apkabint./Isiklausyk, atsiprašyk, širdį atvert tik tau... Tavo meilė – stipriausia jėga./Tavo žodis – šviesa naktįje./Jėzau, apšviesk, širdį paliesk./Dvasią išliek visiems.

Vaivai atliekant šį muzikinį kūrinių, minėtis nukeliamume prie šventovės altoriaus. Dangiškasis Tėvas atvertomis rankomis priglaudžia kiekvieną abejojančią ir pagalbos prašančią, kiekvieną ieškančią išgydymo ir stiprybės. Šventųjų kankinių atvaizdai vitražuose vienodai sustingę, bet globoja ir užtaria tikinčiuosius savo kančios auka.

Dešimtųjų mirimo metinių proga buvo paminėtas Anapilio pastatų statytojas a.a. Algirdas Kazilis. Žmogaus rankų darbas išlieka kartų kartoms, bet liūdna, kai šventovės tuštėja. Šventovė, arba bažnyčia, tiek gyva, kiek joje gyvi ir aktyvūs tikintieji. *Jūs esate Dievo šventovė*, – skaitome 1 Kort 3,16-17. Dvasinė šventovė žmoguje neišauga pati savaime. Reikalauja daug pastangų, ryžto, noro, tikėjimo, daug meilės, kartais drąsos. Tai Šventraščio skaitymas, malda, dalyvavimas Mišiose, aukojimasis parapijai remiant lėšomis ir darbais. Parapijos šventė – tai puiki proga padėkoti tiems,

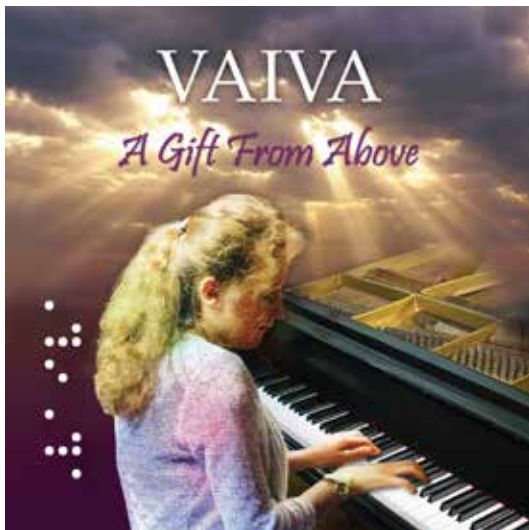

Šventės koncertas, prie fortepijono Vaiva Dzemionaitė

kurie savo darbais ir pasišventimu nenuildami tarnauja Dievui ir žmonėms. Šeimninkei Janinai skirti sveikinimų žodžiai *Ne skaičiai nulemia metus, o Jūs darbai ir mintys, tai, kuo pradžiuginat kitus ir mokate dalintis...* tinka ir kiekvienam kitam parapijietei, kuris niekada nebuvo ir nebus paminėtas ir pasveikintas už aukos įnašą lietuviškos parapijos labui. *Dievas negyvena rankų darbo būstuose* (Apd 7,48). Dievas gyvena žmonių širdyse. Šią paprastą tiesą lengviausia įsisąmoninti vaikui. Jis Dievo malonę, meilę priima lengvai, be jokių abejonių. Parapija gyvuoja, kai šventės programoje dalyvauja vaikai ir jaunimas. Jie visada autentiški ir laisvi. Jų niekas nevaržo, jie greit užmiršta neteisę. Jie pilni džiaugsmo ir laimingi. Kai parapijoje švenčiamas artėjantis 80-asis prelado Jono Staškevičiaus gimtadienis ir scenoje kalbasi parapijos vaikai, kurie vėliau šoka su kitais šokių grupės “Gintaras” vaikais – tai geras ženklas, kad parapijos gyvybingu-

mo gija nenutrūkusi.

Mintimis po šventės pasidalijo programos rengėja R. De Iuliis: “Labai norėjosi būtent tikrumo ir nuoširdumo, ne nudailinto ir nušlifuoto žodžio, kuris kartais būna šaltas, o vaikiško ir nuoširdaus. Parapijos vaikai buvo jungtis, tarsi sulipdžiusi į vieną vietą skirtingas šventės dalis, nes norėta paminėti šventovės statytojo mirties metines, prelado jubiliejų ir pasidžiaugti jaunos parapijietės išleista dainų plokštelė. Vaikams paaškinau, ką kiekvienas turės pasakyti, ir duotą tekstą jie galėjo pasikeisti taip, kaip jiems geriau – savais žodžiais. Nebuvo nė vienos repetacijos su visais tais žmonėmis, kurie dalyvavo

Parapijos šventėje grojusi ir dainavusi Vaiva Dzemionaitė šiais metais išleido savo dainų plokštelę "Dovana iš Aukštybių"

programoje, todėl vaikai ir ne vaidino, bet labiau buvo tokie pat šventės dalyviai kaip ir tie, sėdėjusieji salėje. Vaikai nežinojo, ką apie šventovės statytoją pasakos A. Rimkus, o apie prelatą – V. Baliūnienė, kokias dainas iš prelado sudaryto rinkinio, raginant G. Paulionienei, dainuos visa salė, žodžius pasitikrindama J. Dzemionienės paruoštuose tekstuose. Vaikai nežinojo, kas bus rodoma ekrane, iki pat šventės jiems niekas nepaaiškino, kas ta šventovė, kurią galima pastatyti širdyje, ir laukė, ką jiems, sėdintiems ant scenos krašto, pasakys kun. N. Šmerauskas – per šventę.

Kiekvienas Dievą mylime ir garbiname savaip. V. Dzemionaitė Jam skiria savo dainą, giesmę – tai tiesioginis, pats artimiausias bendravimas su Juo. Giedančiojo, dainuojančiojo veide, kaip rašė A. Grauslys, „gali išskaityti dvasios turinį ir įtampą; taip atrodo sielos veidrodžiai, kurių dėmesys susitelkęs tik esminiuose dalykuose“. Todėl ir vaikų pasikalbėjimas su Vaiva buvo šiltas. Ji, jau studentė, užaugusi toje pačioje parapijoje, kur dabar auga jie, išleidusi plokštelę savo dainų, daugelio kurių autorė yra ji pati, visiems scenoje buvusiems vaikams taip netikėtai padovanojusi po didelį šokoladą. Vaikų atsakas – jai užrašyti šilčiausi mokėti žodžiai, ant voko iš karoliukų išklijavus jos vardą. “Vaiva skaito pirštais,” – paaškinu karoliukais jos vardą dėliojuosi mergaitė... Argi neėmė šviesti visos tos kun. Nerijaus išvardintos šviesos?... Neskelbta šventės tema buvo *Pastatyti šventovę*. Svarbu ta, kurią pastatė, vadovaujant kun. P. Ažubaliui, bet svarbu ir ta, kurią statome kiekvienas, susitikdami, priedami artyn, nusilenkdami, įsiklausydami, atsiprašydami... Visai kaip Vaivos dainoje”.

Šiais Gailestingumo jubiliejaus metais parapijos atlaidų pamokslininkas kun. Nerijus kreipėsi pop. Pranciškaus žodžiais “Šventoji Dvasia, kurią gavome per krikštą, tepadeda mums išvengti pagundų slėpti šviesą, tepadeda nešti priešais save tą žibintą, kurį esame gavę kaip dovaną, tą Dievo šviesą, kurios visiems taip reikia: draugystės šviesą, romumo šviesą, tikėjimo šviesą, vilties šviesą, kantrybės šviesą ir gerumo šviesą.”

Kanados įvykių apžvalga

NAUJIENOS APIE PENSIJAS

Kanados valdžia pasiryžusi užtikrinti, kad visą gyvenimą sunkiai dirbę kanadiečiai galėtų oriai gyventi, išėję į pensiją, todėl premjeras Justin Trudeau pareiškė, kad vyriausybė padarys viską, jog pensinio amžiaus sulaukę žmonės gautų daugiau pinigų.

Visos provincijos patvirtino pritariančios sustiprinti Kanados Pensijos planą (CPP). Kanados vyriausybė priims

pažangesnį teisinį dokumentą, gerinant CPP, su kuriuo netrukus bus supažindintas parlamentas. Pakeitimai bus įgyvendinti palaipsniui per ateinančius 7 metus, nuo 2019 m. iki 2025 m. Naujojo CPP dėka 14% bus padidinta maksimali pajamų suma, nuo kurios mokamas įnašas. Tai bus taikoma visiems kanadiečiams, išskyrus Quebec darbuotojus, kurie moka įnašus Quebec pensijų planui.

SVEČIUOSE PRANCŪZIJOS PREMJERAS

Prancūzijos premjeras Manuel Valls lankėsi Kanadoje praeitą savaitę. Tai jo pirmasis oficialus vizitas šioje šalyje.

Kanada yra numaciusi su Prancūzija stiprinti draugiškus prekybos, kultūrinius santykius, kurie būtų naudingi abiem šalims. Numatoma skatinti prancūzų kalbos vartojimą

tiesk namuose, tiek pasaulyje. Abu premjerai tarėsi, kaip padidinti prekybą tarp abiejų šalių, įskaitant ir galimybes, kurias leidžia ekonominė bei prekybos sutartis. Jie taip pat aptarė klimato šiltėjimo problemą bei galimybes jaunimui, bendradarbiavimą mokslo srityje, moterų ir vaikų apsaugą.

ATIMAMA KANADOS PILIETYBĖ

Kanados pilietybės netenka vis daugiau ją turinčių kanadiečių. Per 8 pirmuosius šių metų mėnesius liberalų vyriausybė ją panaikino 104 dabar jau buvusiems kanadiečiams. Nuo praeitų metų lapkričio panaikintos 184 pilietybės, taigi, per 10 pirmųjų vadovavimo mėnesių (nuo praeitų metų lapkričio) J. Trudeau vyriausybė panai-

kino tiek pat pilietybių, kiek jų buvo atimta per 27 metus nuo 1988 m. iki 2015 m. spalio, kai darbą baigė Stephen Harper vyriausybė.

J. Trudeau kritikavo S. Harper, priėmusį Bill C-24 nutarimą, leidžiantį suteikti Kanados pilietybę, kaip antrąją, asmenims, kurie yra teisti už terorizmą ir net išdavystę bei žvalgybą prieš Kanadą.

DOVANOS KARALIŠKOSIOS ŠEIMOS LANKYMOSI PROGA

Kanados premjeras J. Trudeau pareiškė, kad karališkosios šeimos lankymosi Kanadoje proga vyriausybė paskyrė po \$50,000 *Prince's*

Charities Canada (PCC) fondui, kuris rūpinasi čiabuviais, ir Britų Kolumbijos *Immigrant Services* sąjungai, kuri padeda imigrantams.

SNIEGAS ALBERTOJE, LIETUS NEWFOUNDLAND

Praeitą savaitę Pietų Albertoje prisnigo 10-15 cm sniego. Dėl slidžios kelio dangos nemažai mašinų atsidūrė pakelės grioviuose. Yra aukų. Policija prašo motociklininkų nevažinėti greitkeliais, visų laikytis saugaus atstumo nuo kitų transporto priemonių ir nepamiršti, kad 0°C, kai vanduo virsta ledu, yra pavojingas važiavimui.

Uraganas Mathew pietų ir centriniame Newfoundland

pridarė nuostolių už daugiau negu \$1.5 mln., teigia premjeras Dwight Ball. Dauguma greitkelių uždaryti, pažeistas traukinių eismas, apsemti namai, nepaprastai išaugo skambinančiųjų greitosios pagalbos tarnybų, tačiau manoma, kad padėtis turėtų pagerėti maždaug per 10 dienų, nors Lewisporte miestelio meras Brian Sceviour teigia, kad pašalinti uragano padariniams prireiks kelerių metų.

NEAUKOKITE AMERIKOS RAUDONAJAM KRYŽIUI

Kanados Raudonasis Kryžius teigia, kad neturi nieko bendro su Amerikos Raudonojo Kryžiaus organizacija, renkančia pinigus internetu žmonėms Haiatyje, nukentėjusiems nuo uragano Matthew. Žmonės prašomi pagalvoti, prieš aukojant Amerikos Raudonajam kryžiui, nes jie neišpildė savo pažadų padėti žmonėms, t.y., pastatyti gyvenamųjų namų

po 2010 m. žemės drebėjimo, kai surinko \$0.5 bln. Kaip teigiama *ProPublica* ir *NPR* tyrimų išvadose, jie pastatė tik 6 namus. “Pinigai, kurie bus paaukoti Kanados Raudonajam Kryžiui, kad galėtume padėti Haiatyje nuo uragano nukentėjusiems žmonėms, bus ir skirstomi Kanados Raudonojo Kryžiaus organizacijos”, – pažadėjo šios organizacijos atstovas Otavoje.

Pagal Kanados spaudą parengė **Rima Žemaitytė-De Iuliis**

KALGARIS, AB

Kalgario lietuvių naujienos

Kalgario lietuvių bendruomenės žmonės gyvenoja, švęsdami Lietuvos šventes, dalyvaudami festivaliuose, siunčia savo vaikus į lietuvių mokyklą ir stovyklą. Šių metų birželio 4 d. suvažinę į Chinook parką, pasiklausę Kalgario lietuvių mokyklos muzikos mokytojos Irinos Tamulienės išmokytų vaikų dainelių, jie išsirinko savo bendruomenės vadovą, kuriuo tapo jau anksčiau bendruomenei vadovavęs Mindaugas Grabliauskas. Su juo kartu toliau darbuosis Sylvia Kasper, Aida Labanauskas, Eglė Petravičienė ir Giedrė Vitkauskaitė.

Kaip lietuviai paparčio žiedo ieškojo

Gražią birželio 26 dienos popietę gausus būrys lietuvių rinkosi gerbiamų Julijos ir Antano Vyšniauskų sodyboje švęsti Rasos, arba Joninių, dienos. Susirinko ir dideli, ir maži bendruomenės nariai. Stalas buvo nukrautas gardžiais užkandžiais ir šaltu alumi. Vaikai žaidė įvairius žaidimus, o suaugę gaivinosi gėrimais ir šnekučiavosi su senais bičiuliais.

Bendruomenės valdyba labai dėkoja sodybos šeimininkams už suteiktą galimybę atšvęsti senovinę lietuvių šventę.

Mindaugo karūnavimo diena

Tai labai svarbi diena Lietuvos istorijoje. Kai pernai svečiuose buvo Lietuvos prof. A. Bumblauskas, jis minėjo šios datos svarbą mūsų istorijoje. Tai yra pirmos Lietuvos diena. Didingos karalių ir kunigaikščių eros pradžia. Tad šia proga, kaip ir kiekvienais metais, susirinko mažas būrelis Kalgario lietuvių pagiedoti Lietuvos himną ir taip prisijungti prie viso pasaulio lietuvių švenčiamos šventės. Tikimės, kitais metais prisijungs daugiau bendruomenės narių.

Mindaugas Grabliauskas “Šaukia ten tave kelionė”

Šiaurės Amerikos lietuvių tautinių šokių šventės dieną liepos pradžioje susirinko

46 šokėjų grupės iš 6 šalių, apsirengę gražiais tautiniais drabužiais. Jų šokiai buvo panašūs į spektaklį nuo pat Lietuvos, Kanados ir Amerikos himnų giedojimo iki ypatingai gražios pabaigos. Kitą rytą žmonės rinkosi Inner Harbour giedoti himnų ir buvo pasveikinti Lietuvos atstovų, ambasadorių. „Klevelio“ šokėjai – ir patys vyriausi, ir patys jauniausi – gavo nuostabaus patyrimo. Matėme žmones, davinčius lietuviškus marškinėlius, kepure ir vieni kitus sveikinančius lietuviškai „Labas“, nors tie žmonės vieni kitų ir nepažinojo. Lietuvių Namuose valgėme skanius cepelinus, kugelį, napoleoną.

Labai ačiū mūsų „Klevelio“ vadovei Rasai Rimavičienei už visą jos darbą. Ačiū ir visiems kitiems, kurie keliavo kartu. Tai Remis Rimavičius, Loreta ir Vytautas Blažiai, Sylvia ir Tony Kasper, Odeta Ruzgaitė ir Artūras Cincis, Laura ir Ričardas Plungiai, Lina ir Sau-

Kalgario tautinių šokių grupės “Klevelis” šokėjai šoko Šiaurės Amerikos lietuvių tautinių šokių šventėje Baltimorėje

lius Čepaciai, Dalia Grobovaitė ir Juozas Zagelis, Stanislovas Laugalys, Eglė ir Saulius Petravičiai.

Syvia Kasper
Eglė Petravičienė

Kalgario Vytauto Didžiojo mokykla pradeda darbą

Pagrindinis mokyklos tikslas – patrauklia forma mokytį vaikus lietuvių kalbos, literatūros bei su lietuvių tautine tapatybe susijusių dalykų, diegti jiems tęstinę patirtį, supažindinti su Lietuvos istorija, kultūra ir siekti, kad lietuvybė būtų išlaikyta ir pristatyta tarp daugiatautės Kanados bendruomenių. Mokykla dirbs 1 kartą per mėnesį šeštadieniais nuo 10 v.r. iki 1 v.p.p. Ją gali lankyti vaikai nuo 5.5 metų amžiaus. Po mokyklos vyks dainų ir šokių pamokėlė, kurią ves muzikos mokytoja. Laukiame visi, kurie ir lankė, ir kurie jos dar nelankė.

Mokyklos vadovė
Aida Labanauskas

Tautinės dienos festivalis

Kalgaryje OLYMPIC plazoje 6 valandas vyko tautinių grupių pasirodymai, buvo ragaujamas skirtingų tautų maistas, rodomi saviti rankdarbiai. Žmonės vaikščiojo po Indian Village, buvo piešiama ant veidų, galima buvo išbandyti atrakcio-

Lietuvių telkiniuose

Kalgario lietuviai giedojo Lietuvos himną su visais pasaulio lietuviais liepos 6-ąją

Kalgario lietuviai tautinės dienos festivalyje

Kalgario lietuvių vaikai atostogavo “Kretingos” stovykloje (Wasaga Beach, ON) Ntr. A. Kaknevičiaus

nus ar tiesiog mėgautis saulės voniomis tiesiai prieš sceną ir džiaugtis folkloriniais pasirodymais. Buvo daug dalyvių, nes oras buvo puikus, o ir programa įdomi. Lietuviškus šokius šoko Kalgario šokių grupė “Klevelis”.

Eglė Petravičienė

Kalgario vaikai “Kretingoje”

Prasidėjus vasaros atostogoms, prasidėjo ir linksmybės vaikams. Šiomet gausus būrys Kalgario vaikų išvažiavo į

Wasaga Beach esančią vaikų vasaros stovyklą “Kretinga”. Paraiškas užpildė net keturiolika vaikų. Tai didžiausias kada nors buvęs stovyklautojų iš Kalgario skaičius. Stovykloje vaikai žaidė įvairius žaidimus, leisdavo laiką paplūdimyje prie ežero, o vakarus – prie laužo. Dvi savaitės prabėgo akimirksniu. Daug sudaužytų širdžių paliko mūsų vaikai stovykloje. Kalgario vaikai yra labai laukiami kiekvienais metais.

Mindaugas Grabliauskas

HAMILTON, ON

A.a. Vaitiekui Kazlauskui mirus, užjausdami žmoną Marią, gimines ir artimuosius, "Pagalbai Lietuvos vaikams" aukoję: \$120 – M. Clarke ir J. Kisneris; \$50 – G. Pierson; \$30 – G.B. Aleksandravičiai, A. Bungardienė; po \$20 – R. Bartninkienė, E. Gudinskienė, D. Gutauskienė, S. Kareckas, L. Kriaučiūnienė, N.H. Otto, S. Panavienė, A. Stanaitienė, V. Verbickienė, K. Zanon; \$10 – F.M. Gudinskai.

A.a. Everistui Apanavičiui mirus, užjausdami seserį Birutę, brolius Leoną, Vyta (Aldona) ir jų vaikus su šeimomis, visas gimines ir artimuosius, "Pagalbai Lietuvos vaikams" aukoję: \$75 – K.D. McLean; po \$20 – E. Beržaitienė, E. Grajauskienė, E. Gudinskienė, F. M. Gudinskai, O.A. Jusiai, J. Norkus, N.H. Otto, A. Stainaitienė, A. Trečiokas, D. Trečiokienė, V. Verbickienė, S.S.

LONDON, ON

• Lapkričio 6, sekmadienį, tuojau po 3 v.p.p. Mišių, parapijos salėje Londono lietuvių bendruomenės valdyba šaukia visos apylinkės metinį susirinkimą. Bus aptariami svarbesni einamieji reikalai. Prašome visus paskirti tą popietę susirinkimui ir artimesniam pabendravimui prie kavos ir pyragaičių vaišių.

• Sunkiai serga mūsų parapijietis Edmundas Albrechtas. Prašome visus savo maldose jį prisiminti.

• Atsiprašome už klaidą. Pasirodo, kad prof. Romui Mitalui širdies priepuolio nebuvo. Po ilgesnių tyrimų ligoninėje buvo nustatyta, jog buvęs tik labai stiprus bendras nusilpimas. Dabar džiaugiamės jo sveikata.

• Sekmadienį ir švenčių Mišios aukojamos 3 v.p.p. Mary Immaculate šventovėje, 1980 Trafalgar St., London, ON.

• Spalio 23, sekmadienį, bus padėkos Mišios už Jurgio ir Anelės Aušrotų 68 m. santuokinę sukaktį.

KREDITO KOOPERATYVAS LTD

830 Main St. E, Hamilton, ON L8M 1L6
www.talka.ca Tel. 905 544-7125 Fax 905 544-7126

SĄSKAITOS	PASKOLOS
Taupomoji sąskaita 0.25%	Asmeninės nuo 3.15%
Čekių sąskaita iki 0.25%	Nekiln. turto 1 metų 3.15%

INDĖLIAI	TFSA, RRSP ir RRIF
90 dienų indėliai 0.50%	Kintančios 0.50%
180 dienų indėliai 0.50%	1 metams 1.90%
1 m. term. indėliai 1.90%	2 metams 2.05%
2 m. term. indėliai 2.05%	3 metams 2.55%
3 m. term. indėliai 2.55%	4 metams 2.70%
4 m. term. indėliai 2.70%	5 metams 2.80%
5 m. term. indėliai 2.80%	

Sekite kasdieninę informaciją apie nuosimčius TALKOJE

AKTYVAI VIRŠ 115 MILIJONŲ DOLERIŲ

2015 metais nariams IŠMOKĖJOME

Papildomų palūkanų santaupoms 18%

Įskaitant **TFSA, RRSP ir RRIF**

Nuolaidų skolininkams 9%

- Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai
- Narių santaupos apdraustos 6 mil. dol. kapitalu ir Kanados valdžios iki \$100,000.0 sumos draudimu

DARBO VALANDOS

Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais - 9 v.r. - 5 v.p.p.
Trečiądieniais - 9 v.r. - 1 v.p.p.,
Penktadieniais - 9 v.r. - 7 v.v.
Šeštadieniais - 9 v.r. - 12 v.p.p.

Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

Oxford mokslininkai domisi Jogailaičių dinastija

Oxford universitete (D.Britanija) susibūrę mokslininkai pradėjo penkerius metus trukusiantį projektą *Jogailaičiai: dinastija, atmintis ir tapatybė Vidurio Europoje*, kuriuo siekiama naujai pažvelgti į šios dinastijos istoriją, jos indėlį į Europos kultūrą ir politiką bei atminimą šiandien.

Projekto metu bus parašytos kelios knygos ir surengta konferencija, – tai pirmasis Jogailaičiams skirtas tyrimas D.Britanijoje. Šiam darbui padaryti Europos mokslo taryba skyrė 1.4 mln. eurų; tai pati didžiausia iki šiol gauta parama ikimoderniosios Vidurio Europos istorijos tyrimams. Oxford universitete „Jogailaičių projekte“ dirbantys šeši tyrėjai, tarp jų ir lietuvis dr. Giedrė Mickūnaitė, šią dinastiją laiko tarptautiniu politikos reiškiniu. Jogailaičiai, kurių indėlis į istoriją ir kultūrą nesyk aptartas atskirų valstybių istoriografijose, beveik netyrinėti, kaip vieninga dinastija. Ši dinastija – tai ne mažiau kaip dvidešimt keturi jos nariai, didžiulė teritorija, daugybė kalbų, keli istorijos šimtmečiai.

XVI šimtmečio pradžioje Anglijos soste įsitvirtinus Tiudorams, Jogailaičių dinastija valdė bemaž pusę Europos žemyno. Jogailaičiais

Istorikė dr. G. Mickūnaitė, tirianti Jogailaičių dinastijos istorinę reikšmę

(1386-1596 m.) vadinta viena sėkmingiausių Europos dinastijų, apie kurią, deja, Vakaruose veiknieko nežinoma. Kadaise jų valdytos žemės patenka ne mažiau kaip į keturiolikos šiuolaikinių Vidurio ir Šiaurės Europos valstybių teritorijas. Jogailaičiai iškilo 1386 m., kai Lietuvos didysis kunigaikštis Jogaila vedė dvylikametę Lenkijos karalienę Jadvygą. Jogaila krikštijosi kataliku, jo sūnus ir vaikaičiai tapo Lenkijos, Čekijos ir Vengrijos karaliais. XV ir XVI šimtmečių sandūroje Jogailaičių valdomos žemės driekėsi nuo Baltijos iki Adrijos. Jogailaitės buvo ištektintos už galingiausių Bavarijos, Saksonijos, Austrijos ir Švedijos šeimų atstovų. Jogailaičių istorijoje gausu prieštaravimų: kilme pagony, katalikybė gynė kryžiaus karuose, buvo dinastijų pradininkais renkamų karalių šalyse, veikdami kaip nacionaliniai valdovai sudarė tarptautinį politinį bloką. Vyriškoji dinastijos linija baigėsi Žygimanto Augusto, triskart vedusio bet taip ir nesusilaukusio palikuonio, mirtimi. Beje, jo antroji santuoka su Barbora Radvilaite, Lietuvos didikė, kurią Lenkijos ponai laikė netinkama tapti karaliene, tebėra viena garsiausių Vidurio Europos meilės legendų. Įprasta dinastijos istoriją baigti Žygimanto Augusto mirtimi 1572 metais. Bet 1575 m. Žygimanto sesuo Ona Jogailaitė buvo vainikuota būtent Lenkijos karaliumi, o ne karaliene. Istorijos tyrimuose Onos veikla pasilieka jos sutuoktinio Stepono Batoro pergalingų karų

Kazimiero Jogailaičio ir Elžbietos Habsburgaitės šeima. Medžio raižinys, 1506

šešelyje, tačiau kultūros lauke 1596 m. mirusi Ona laikytina Jogailaičių dinastijos atminimo architekto. Visgi, tam, kad Jogailaičiai įsitvirtintų sostuose, ko gero, labiausiai nusipelnė moterys – ketvirtoji Jogailos žmona ir sūnų motina Sofija Alšėniškė bei Kazimiero sutuoktinė Elžbieta Habsburgaitė. Pirmosios pastangos lėmė, kad Jogailaičiai gavo Lenkijos karūną, antrosios dėka buvo gauti Čekijos ir Vengrijos sostai, o Jogailaitės ištektintos už vokiečių kunigaikščių.

Lietuvos (LDK teritorijos) istorijos žinovė dr. Giedrė Mickūnaitė laimėjo konkursą dirbti šiame projekte, kurio sumanytoja ir vadovė istorikė Natalia Nowakowska. Vienas iš projekto tikslų – tyrinėti šeimą kaip politinės veiklos ir kultūrinių mainų tinklą ir taip atrasti, kas šiame tinkle bendra visai Europai, o kas būdinga tik jos centrinei bei rytinei daliai ar išskirtinai Jogailaičiams. Išties, katalikiškas Jogailos krikštas buvo lemtingas posūkis į Vakarus arba, kaip anuomet sakytą, lotyniškosios kultūros, glėbį. Be to, Kazimiero valdymo metais LDK neteko savo ryčiausių žemių, ir šios netektys tapo ypač skaudžios 1514 m. metais praradus Smolenską. Taigi, ne tik kultūros, bet ir teritorijos prasme šalis pasislinko Vakarų link. Visgi, gausūs LDK stačiatikiai Jogailaičius išmokė pakantumo, ir šios pamokos pravertė, valdant husitų nepamiršusią Čekiją, nesipykstant su protestantais bei išsaugant totorių lojalumą. Oxford universitetas, pristatydamas projektą žiniasklaidai, Jogailaičius prilygina Tiudorams. Jogailaičiai kilme, galia, valdžia ir reputacija kelis kartus pranoko savo amžininkus anglų monarchus. Jogailaičius nežinon įstūmė ne jų valdymas, o jų valdytų kraštų, visų pirma, Lenkijos ir Lietuvos, likimas. XVIII šimtmečio pabaigoje netekusios valstybingumo šios šalys nebegalėjo visaverčiai dalyvauti istorijos ir istorijos mokslo kūrime. Tyrimu ne tik siekiama Jogailaičių žinomumo, šiam tikslui patogiau būtų surengti Jogailaičių paveldo, saugomo Jungtinės Karalystės rinkiniuose, parodą. Svarbiausias šio darbo tikslas – atsakyti į klausimą, kas buvo Jogailaičiai, kaip jie kūrė savąją tapatybę, kaip juos atsimena kadaise valdytos tautos ir kokią prasmę mes suteikiame šiai giminei.

Parengta pagal V. Giros pokalbį *ANGLIJA.today*

Prisikėlimo

Kredito Kooperatyvas

Mūsų tikslas ne pelnas,
bet sąžiningas patarnavimas

Tel. 416-532-3400
www.rpcul.com

GIC INDĖLIAI

(Pelno padalinimas netaikomas)

1 metų "cashable"	1.30%
1 metų	1.60%
2 metų	1.75%
3 metų	1.80%
4 metų	2.00%
5 metų	2.15%

SĄSKAITOS

Taupomoji sąskaita	0.35%
Čekių sąskaita iki	0.25%
Amerikos dol. sąsk.	0.25%
Amerikos dol. GIC	0.50%
1 metų term. ind.	0.50%

SUTEIKIAME

Studentų paskolas nuo **3.85%**
Asmenines paskolas nuo **5.35%**
Sutarties paskolas nuo **6.85%**

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLAS

Su nekintančiu nuošimčiu

1 metų	2.90%
2 metų	3.00%
3 metų	3.00%
4 metų	3.25%
5 metų	3.20%

Uždaras su kintančiu nuošimčiu **2.75%**

Atviras su kintančiu nuošimčiu **1, 2, 3 metų 3.50%**

Ribotą kreditą su nekilnojamo turto užstatu **3.35%**

RRSP, RRIF pensijų fondai

TFSA neapmokestinama taupomoji sąskaita

TFSA atviras, kintantis	0.85%
RRSP ir RRIF atviras, kintantis	0.85%
1 metų	1.60%
2 metų	1.75%
3 metų	1.80%
4 metų	2.00%
5 metų	2.15%

MŪSŲ ADRESAS

3 Resurrection Road
Toronto, Ontario M9A 5G1
Nemok. tel. 1-877-525-RCUL (7285)
Tel. 416-532-3400, fax 416-532-4816

Darbo laikas:
Pirm., antr., treč. 9:00 - 3:30
Ketvirt., penkt. 9:00 - 8:00
Šeštadieniais 9:00 - 1:00
Sekmadeniais 8:30 - 12:45

ANAPILYJE

Tel. 905-566-0006, fax 905-566-1554
2185 Stavebank Rd.
Mississauga, ON L5C 1T3

Darbo laikas:
Ketvirtadieniais 12:00 - 7:00
Sekmadeniais 9:00 - 12:30

RUDENINIS pasiūlymas

GIC

investicijoms

tik naujiems įnašams

* Normos gali būti keičiamos be įspėjimo, bet kuriuo metu.

2.20%

16 mėnesių

Pasiūlymo laikas ribotas

Waterside DENTAL

9th Line DENTAL

Dr. Gintarė Sungailienė

(905) 271 7171
1252 Hurontario St.
Mississauga, L5G 3H3
www.watersidedental.ca

(905) 785 3900
3945 Doug Leavens Blvd.
Mississauga, L5N 0A5
www.9thlinedental.ca

Padėsiu parduoti ar nupirkti namą ar butą

Mielai ir sąžiningai patarnausiu

JURGIS KULIEŠIUS M.Eng.,
Jerzy Kulesza
Sales Representative
Sutton West Realty Inc.,
416.236.6000
kuleza@sympatico.ca
kulezahomes.com

Sutton

Tel. tiesiogiai:
416.568.1604

Lietuva B. Aleknavičiaus knygoje

Knygos autorius – Lietuvos valstybinės premijos laureatas, fotožurnalistas Bernardas Aleknavičius

Mūsų kraštiečio Bernardo Aleknavičiaus, žymaus fotožurnalisto, istoriko ir kraštotyrininko, naujausias – jau 28-asis leidinys – *Nebeužvenksi upės bėgimo* – platus Vakarų Lietuvos tautinio prisikėlimo fotometraštis, kurį į gyvenimą palydėjo Klaipėdos leidykla „Druka“. Rodos, tai netolima praeitis – tas įspūdingas Atgimimo priešaušris (1988-1993) ir dar artimesnis tais atmintyje neišdildomai įsipynusiais atsiminimais, kuriuos dar kartą žadina B. Aleknavičiaus leidinys nepakartojamais vaizdais knygoje. Iš tiesų, čia ne apybraiža, tad žodinio pasakojimo nedaug. Knygos *Nebeužvenksi upės bėgimo* tikslas kitoks: per fotografijas parodyti ne tik to meto įvykius, bet ir žmonių nuotaikas, ryžtą, vienybę tautos prisikėlimo metais. Nuotraukos iškalbingai primena to meto įvykius: sueigas, streikus, trispalvių plazdėjimą renginiuose, paminklų griovimą ir senųjų atstatymą. Jose – ir jachtų burės mariose, tai pirmieji NATO laivai Klaipėdoje, įspūdingas Anikės skulptūros atstatymas Teatro aikštėje, viltingų Mišių vaizdai atgautoje Marijos Taikos karalienės šventovėje, kryžių palydos iš Klaipėdos į Kryžių kalną, mūsų šviesuolių portretai, sąjūdžio pakilumas ir Baltijos kelio vienybė ir dar daug daug nepamirštamų įvykių ir žmonių. Prasingame padėkos laiške prezidentas V. Adamkus leidinio autoriui Bernardui Aleknavičiui rašė: „...Ačiū jums, nes savo leidiniu sutvirtinote tikėjimą mūsų tautos ateitimi. Tikiu, kad šiuo leidiniu priversite ne

Knygos viršelis *Nebeužvenksi upės bėgimo*

vieną pagalvoti, ar ne laikas prisiminti, už ką buvo kovota” (*Vakarų ekspresas*, Klaipėda, 2016.03.1).

Bernardo Aleknavičiaus knyga *Nebeužvenksi upės bėgimo* tartum daugiaspalvis veidrodis, vaizdais atspindintis Lietuvos laisvės kovų panoramą, žmonių tautinio pasididžiavimo atbudimą. Leidinio puslapius autorius papuošė ne tik trumpais tekstais, bet ir Lietuvos dainių eilėmis, puikiai tinkančiomis knygos turiniui. O knygoje sklandanti Vydūno dvasia, nemarios K. Donelaičio giesmės balsas, J. Marcinkevičiaus teatrinį veiklą šviesa padės nenuklysti nuo iškovotos laisvės, nuo lietuviško savitumo.

Janina Marcinkevičienė, Šakiai

Antologijos *Naisių vainikas* sutiktuvės Vilniuje

Zigmo Gėlės-Gaidamavičiaus premija jau 40 kartą buvo įteikta 2016 m. gegužės mėnesį Naisiuose (Šiaulių r.). Jubiliejiniais metais tradicinį poetų susibūrimą, poezijos skaitymą, sveikinimus, medžio sodinimą „Poetų parke“ Sereikiuose papuošė poezijos antologija *Naisių vainikas* (išleido Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla). Knyga, į kurią sugulė visų keturiasdešimtys laureatų kūryba, išspausdinta pavasarį ir premijos teikimo metu dovanota visiems renginio dalyviams ir svečiams.

Keturis dešimtmečius teikiamas Zigmo Gėlės vardo apdovanojimas už geriausią metų pirmąją poezijos knygą kūrė ir išsaugojo savas tradicijas, sujungė gausų būrį poetų, poezijos gerbėjų. Daugelis apdovanotųjų tebegyvena pačių kuriamame poezijos pasaulyje, septyni iš jų vėliau tapo Poezijos pavasariu, o dar penki – valstybinės kultūros ir meno premijos laureatais. Šios priežastys paskatino dar kartą sugrįžti prie *Naisių vainiko* rudenį, todėl

spalio 3 d. antologijos sutiktuvės vyko Rašytojų klube Vilniuje.

Į susitikimą su žiūrovais, kūrėjais, leidinio sumanytojais bei sudarytojais atvyko Z. Gėlės premijos laureatai: Vidmantė Jasukaitytė, Rimantas Vanagas, Gintautas Dabrišius, Vladas Braziūnas, Tautvyda Marcinkevičiūtė, Aidas Marčėnas, Eugenijus Ališanka, Daiva Molytė-Lukauskienė, Nijolė Daujotytė, Dalia Bielskytė, Gvidas Latakas, Vitalija Pilipauskaitė-Butkienė.

Pasidalinti mintimis apie rinkinio rengimą buvo pakviesta jo sudarytoja Deimantė Kažukauskaitė-Kukulienė.

Antologijos *Naisių vainikas* sutiktuvių vakare netrūko sveikintojų. Šiaulių rajono vadovai dėkojo knygos mecenatui Česlovui Karbauskui ne tik už finansinę paramą, bet ir už indėlį į Šiaulių rajono bei visos šalies literatūrą. Lietuvos rašytojų sąjungos pirmininko pavaduotoja Birutė Jonuškaitė progines literatūrines monetas įteikė Z. Gėlės premijos sumanytojui Č. Karbauskui

Šiaulių rajono atstovai ir R. Karbauskis įteikia duonos kepalą šio renginio organizatoriams ir vedėjui

bei Šiaulių rajono merui A. Bezarusi ir kultūros skyriaus vedėjo pavaduotojai L. Varkalienei. Tradicinius Naisių žemės duonos kepalėlius Č. Karbauskis kartu su Naisių žemės ūkio bendrovės pirmininku Svajūnu Stelmoku bei Šiaulių rajono literatūros muziejaus Naisiuose darbo organizatore Rita Žukauskiene dovanavo vakaro vedėjui V. Sventickui, Lietuvos rašytojų sąjungos pirmininko pavaduotojai B. Jonuškaitei, Rašytojų klubo direktorei Janinai Rutkauskienei

bei Z. Gėlės premijos „krikštąteviams“ Mykolui Karčiauskui ir Petriui Bražėnui.

Pro pravirą langą iš Rašytojų klubo salės į gatvę sklido ne tik poezijos posmai, bet ir pianisto Jurgio Karnavičiaus atliekami M. K. Čiurlionio kūriniai. Poezijos ir muzikos vakaras baigėsi viltingais linkėjimais susitikti Naisiuose kiekvieną ateinantį pavasarį ir vėl sulaukti kito jubiliejaus.

Alina Šalavėjienė, Šiauliai
Autorės ntr.

Prancūzų rašytojo knyga apie I. Veisaitę

Po knygos pristatymo visi kartu – I. Veisaitė (trečia iš k.), pokalbio organizatoriai ir autorius

Lietuvos ambasadoje Paryžiuje spalio 3 dieną surengtas prancūzų autoriaus Yves Plasseraud knygos *Irena*

Veisaitė. Tolerancija ir veikla pristatymas. Po Lietuvos ambasadoriaus Prancūzijoje Daliaus Čekuolio sveikinimo vyko

pokalbis su knygos autoriumi, akademiku ir teisininku Y. Plasseraud bei vakaro viešnia – literatūrologijos profesore, teatro kritike, žmogaus teisių aktyviste I. Veisaitė. Pokalbį vedė istorikas, politologas, VDU politikos mokslų ir diplomatijos fakulteto dekanas, politologijos katedros profesorius Šarūnas Liekis. Renginyje dalyvavo ir profesorės I. Veisaitės dukra Alina su sūnumi bei bičiuliai. I. Veisaitė (g. 1928 m. Kaune) – gerai žinoma Lietuvos visuomenės veikėja, teatrologė ir literatūrologė, viena iš Atviros Lietuvos fondo steigėjų, nuo 1999 m. iki 2007 m. – Lietuvos valstybinės UN-

Knygos viršelis

ESCO komisijos narė, įvairių tarptautinių ir valstybinių nevyriausybiinių organizacijų narė, apdovanota daugeliu garbingų Lietuvos ir kitų šalių

apdovanojimų. I. Veisaitė savo veikloje visuomet iškelia dialogo, pakantumo būtinybę net pačiose sudėtingiausiose gyvenimo situacijose.

Prancūzų teisininkas, istorikas, Baltijos valstybių žinovas Y. Plasseraud parengė daugelį straipsnių ir išleido ne vieną knygą intelektualinės nuosavybės, tautinių mažumų, tapatybės, rasizmo, prietarų, žydų kultūros ir bendrai šio regiono klausimais. Lietuvoje autorius pirmą kartą apsilankė 1968 m., o nuo 1978 m. šalyje lankosi dažnai. Knygą anglų kalba 2015 metais išleido leidykla „Brill“.

URM inf. ir ntrs.

"LIETUVA - UKRAINA"

Rugsėji prasidėjo antroji projekto “Lietuva – Ukraina: kultūros partnerystė 2016” dalis. Nuo rugsėjo iki lapkričio Kijeve, Lvoje ir Odesoje vyks įvairių renginių, kurių tikslas – priartinti šiuolaikinę Lietuvos kultūrą ir jos kūrėjus prie Ukrainos, priminti ankstesnius ryšius ir užmegzti naujus, sukurti ilgalaikį bendradarbiavimą.

Kovą prasidėjusioje projekto pavasario dalyje vyravo regimieji menai: fotografijos paroda „Kasdienybė“, dvi tekstilės kūrėjų parodos ir kūrybinės dirbtuvės Kijeve ir Odesoje. Šiuolaikinės architektūros ypatumus pristatė architektė E. Archipovaitė, mados menas pritraukė būrį profesionalų ir gerbėjų renginyje „N WIND SHOWCASE: BALTIC“. Lietuvos literatūra prisistatė Ki-

jeve vykusiame tarptautiniame literatūros festivalyje.

Rudenį festivalio žiūrovai susitinka su šešiais spektakliais iš Lietuvos. Lygiagrečiai su renginiais Kijeve projekto veiksmas verda ir Lvoje. Rugsėjo 30 d. valstybinės Ukrainos filharmonijos orkestrui dirigavo M. Pitrenas, kuris kartu su V. Čepinskiu ir ukrainiečių smuikininke S. Grabovska atliko ir M. K. Čiurlionio simfoninę poemą „Miške“. Vyks tarptautinė paroda „XX a. plakatuose“, kuriai kolekciją sudarė K. Jakaitė. Kijevo tarptautiniame kino festivalyje bus pristatyta Lietuvos kino klasikos ir dabarties kūrėjų kino programa. Kultūros sezoną Ukrainoje lapkričio 1 d. pabaigs Lietuvos žydiškojo paveldo paroda “YIVO Vilniuje: Legendos pradžia”.

JAUNIEJI LIETUVIAI - TARP GERIAUSIŲ

Jaunieji kino režisieriai iš Lietuvos jau trečius metus iš eilės patenka tarp geriausių San Sebastiano kino festivalyje. Į studentų programą iš viso pasaulio kvietimų sulaukia tik 15 kino mokyklų. Šiemet savo filmą *Kupranugaris* pristatė jaunasis režisierius Laurynas Bareiša. San Sebastiano kino festivalis pagal reikšmę

yra greta Berlyno, Venecijos, Lokarno ar Kanų festivalių. Savo filmus studentų programoje anksčiau čia pristatė Marija Kavtaradzė (*Pasakyk, kad neskaudės*) bei Kamilė Milašiūtė (*After Rave*), o Naujųjų režisierių programoje dalyvavo ir garsusis Igno Jonyno *Lošėjas*.

BALTIJOS ASAMBLĖJOS APDOVANOJIMAI

Baltijos Asamblėjos apdovanojimas paskirtas Sigitui Parulskiui, rašytojui, *Lietuvos ryto* apžvalgininkui už esė rinkinį *Mano tikėjimo iltys*, eilėraščių rinkinį *Be teisės sugrįžti* ir romaną *Nutylėtų lelijų miestas*. Tokį pat įvertinimą pelnė

ir kino režisierius Kristijonas Vildžiūnas, kurį už filmą *Senekos diena* šiemet apdovanojimui pristatė Estija. Baltijos asamblėjos mokslo apdovanojimą pelnė latvė Maia Dambrova. Jie visi bus apdovanoti spalio 27 dieną.

AKMENYS UŽMINĖ MĮSLĘ

Etnokosmologo Jono Vaiškūno nuomone, Vilniuje Bokšto gatvėje statant naujus namus ir kasant jiems pamatus, rasti du senojo tikėjimo lietuvių apeigų akmenys, kurie, manoma, yra iš sugriautos buvusios kaip tik toje vietoje senojo tikėjimo šventovės, aprašytos Teodoro Narbuto. Tai du pailgi žmogaus ranka apdoroti akmenys, vienas virš 2 m aukščio, kitas – virš 1.6 m, per klaidą buvę išvežti į sąvartyną, bet vėliau surasti ir perduoti valstybiniam muziejui, kur jie plaunami ir šveičiami. Gauta žinia, kad yra ir trečias akmuo, rastas ten pat. “Iš XIX a. aprašymų žinome apie Žemaitijos stabakūlius – šventais laikomus stulpo išvaizdos akmenis. Jų stovėta ir pavieniui, ir poromis, ir po keletą vienoje vietoje. Žmonės paprastai pasakojo padavimus, kad tai suakmenėję žmonės”, – paaiškino Klaipėdos universiteto profesorius archeologas Vyktintas Vaitkevičius, manantis, kad Vilniuje surastų

Neabejojama, kad tai senojo lietuvių tikėjimo apeiginiai akmenys, tik dar nežinia, kurio amžiaus

akmenų Lietuvoje nėra su kuo palyginti. Paslaptingi stulpai neabejotinai susiję su religija. Iki mūsų dienų stabakūlis išliko tarp Krakių ir Nevočių kaimų, Skuodo rajone. “Vilniaus akmenų išvaizda, dydis, forma primena Skandinavijoje išlikusius akmenis, tačiau skirtumas toks, jog senovės skandinavai ak-

menis ne tik aptašydavo, bet ir jų plokštumas išraižydavo, išdažydavo”, – sako profesorius. “Esu matęs panašių pailgų akmenų, tik daug mažesnių – maždaug 1.3 metro. Jie gulėjo prie laiptų nusileidus į Katedros požemius,” – teigia Jonas Vaiškūnas, Romuvos bendruomenės vaidila, etnokosmologas.

RADINYS BALTIJOS JŪROS DUGNE

Klaipėdos universiteto mokslininkų radinys – akmens amžiaus gyvenvietė Baltijos jūros dugne apie 7 km nuo kranto 29 metrų gylyje. Pasirodo, čia, kur dabar dugną skalauja vanduo, prieš kelis tūkstančius metų žmonės statė žvejybinius užtvarus ir gaudė žuvis. Mokslininkai tikina, kad Baltijos jūros pakrantėse užčiuopė žmonių apsigyvenimo pradžią. Rasti to laikotarpio žvejybos įrenginio likučiai.

Ties Melnrage 14 m gylyje rastas kelmas, kuriam beveik 6 tūkst. m. pr. Kr. Apie 5 km nuo pietinio molo 12 m gylyje aptikta panašaus amžiaus reliktinių medžių. „Mes žinome, kad čia netoli prieš 9 tūkst. metų tekėjo Dangė. Šiemet mums pavyko pirmą kartą aptikti lieka-

nas – akivaizdžiai išilgai skelti medžiai, kurie buvo sukasti ir formavo kažkokią tvorą“, – aiškina V. Žulkus. Tokius užtvarus, pasak profesoriaus, žmonės statydavo pakrantėse prie upių, kurios įtekėjo į jūras. Taip pat aptikta buvusių ežerėlių liekanų su durpių klodais. Jų tyrimas padės išsiaiškinti, kokia tuo metu vyravo augalija. Žmogaus veiklą liudijantys radiniai – Mezolito laikotarpio, akmens amžiaus. Jų tyrimas atskleis to meto klimato ypatybes, žmonių gyvenimo ypatumus. Pasak V. Žulkaus, ties Lietuvos krantais aptiktos reliktinių miškų vietos – kol kas geriausiai išsilaikiusios iš rastų Baltijos jūroje.

Pagal Lietuvos spaudą parengė Rima Žemaitytė-De Iuliis

PARAMA Scholarship Program
is now accepting applications.
Details in branch or visit parama.ca

Deadline is
Feb 1, 2017
Apply Today!

TAUPOMOJI
SĄSKAITA

RRSP ir RRIF
PENSIJŲ FONDAI
RESP (Mokslo taupomoji sąskaita)
TFSA (Neapmokestinama taupomoji sąskaita)

Kasdieninių kintamųjų palūkanų	1.30%
1 metų	1.60%
2 metų	1.75%
3 metų	1.90%
4 metų	2.05%
5 metų	2.20%

1.20%

Kasdieninių
palūkanų
taupomoji
sąskaita

INVESTICINĖ
SĄSKAITA

GIC INDĖLIAI
(Pelno padalinimas netaikomas)

1 metų	1.60%
2 metų	1.75%
3 metų	1.90%
4 metų	2.05%
5 metų	2.20%
1 metų iškeičiamas	1.30%
1 metų JAV dolerių	0.40%

PASKOLŲ NUOŠIMČIAI

NEKILNOJAMO TURTO
PASKOLOS

Atviras, kintamųjų palūkanų	3.15%
5 metų uždarytas, kintamųjų palūkanų	2.65%
1 metų pastovių palūkanų, atviras	2.95%
1 metų	2.80%
2 metų	2.85%
3 metų	2.95%
4 metų	3.05%
5 metų	3.15%

Komercinės kredito paskolos suteikiamos pagal pareikalavimą

RIBOTAS KREDITAS SU
NEKILNOJAMO TURTO
UŽSTATU 3.35% ir aukščiau

ASMENINĖS PASKOLOS
5.35% ir aukščiau

ASMENINIS RIBOTAS
KREDITAS 6.85% ir aukščiau

PARAMA
www.parama.ca

Visi pateikti nuošimčiai gali būti keičiami be įspėjimo

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

Palankūs nuošimčiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas.
2975 Bloor W | 416-207-9239 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv-penk 9-8 | Šešt 9-1
1573 Bloor W | 416-532-1149 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv 9-6 | Penk 9-3.30 | Šešt uždaryta

Earn 3%
on an Early Bird TFSA Deposit

Set aside your 2017 TFSA contribution now and earn 3% interest until December 31st, 2016.
Deposits automatically convert to a TFSA in January, 2017.

PARAMA
WWW.PARAMA.CA

Conditions may apply. Contact us for more information

PADĖKA

A+A ALDONAI GENČIUVIENEI

iškeliauvus į amžinybę,

reiškiame nuoširdžią padėką prel. J. Staškevičiui už suteiktą pagalbą mums sunkiomis valandomis, aukotas laidotuvių Mišias Lietuvos kankinių šventovėje bei palydėjimą į Šv.Jono lietuvių kapines; visiems, apsilankiusiems palydėti a.a. Aldoną į paskutinę gyvenimo kelionę. Nuoširdžiai dėkojame šeimininkei J. Gurklienei ir jos padėjėjai už skanūs laidotuvių pietus.

*Liūdentys – sesuo Janė Kalyn,
brolis Antanas Vizgirda su šeima*

Konsulinė misija Toronte

Lietuvos ambasada 2016 m. lapkričio 4-6 d.d. rengia išvažiuojamąją konsulinių paslaugų teikimo misiją į Torontą.

Konsulinės misijos metu Lietuvos piliečius ir lietuvių kilmės asmenis priims Lietuvos ambasados Kanadoje trečioji sekretorė Gitana Bagdonienė. Lankytojai priimami lapkričio 4, penktadienį nuo 1 v.p.p iki 6 v.v., lapkričio 5, šeštadienį, nuo 9 v.r. iki 5 v.p.p.; lapkričio 6, sekmadienį, nuo 9 v.r. iki 12 v.d.

Misijos metu bus priimami Lietuvos piliečių prašymai ir dokumentai dėl pasų keitimo ir išdavimo, užsienyje sudarytų civilinės būklės aktų įtraukimo į apskaitą Lietuvoje, konsulinių pažymų išdavimo, konsulinio dokumentų legalizavimo, Lietuvos piliečių, išvykusių iš Lietuvos ilgesniam nei 6 mėnesių laikotarpiui, gyvenamosios vietos deklaracijų bei atliekami kiti konsuliniai veiksmai. Taip pat bus priimami lietuvių kilmės asmenų prašymai

ir dokumentai dėl Lietuvos pilietybės, konsulinio dokumentų legalizavimo bei kitų konsulinių veiksmų.

Pageidaujančius kreiptis dėl konsulinių paslaugų maloniai prašome iš anksto registruotis Lietuvos ambasadoje, tel. 613-567-5458 (papildomas – extension Nr. 22) bei el. paštu

gitana.bagdoniene@urm.lt, nurodant savo vardą, pavardę, asmens kodą arba gimimo datą, kokios konkrečios konsulinės paslaugos pageidaujate ir kuriuo laiku Jums būtų patogiau atvykti. Bus priimami tik iš anksto užsiregistravę asmenys. Lankytojų priėmimas vyks Kanados lietuvių bendruomenės (Prisikėlimo parapijos) patalpose – 1 Resurrection Road, Toronto, ON M9A 5G1.

URM inf.

MARGUTIS Parcels

48 Hamptonbrook Dr., Toronto, ON, M9P 1A1

PARCELS TO LITHUANIA

For free pick up in your area call VIKTOR at

Tel: (416) 233-4601

For pick up in Wasaga call PETRAS at

Tel (905)-383-1650

OR EMAIL TO: pysanka.inc@gmail.com

PACE LAW FIRM
THE LEGAL EXPERTS

ADVOKATAS

Algis S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.

- leškiniai dėl žalos, atsirandančios ryšium su kūno sužalojimu
- Imigracija į Kanadą
- Testamentai ir įgaliojimai
- Palikimų administravimas
- Nekilnojamo turto sandoriai
- Konsultacijos Lietuvos respublikos įstatymų klausimais

NAUJAS 300 The East Mall, 5th Floor, Toronto, ON M9B 6B7
ADRESAS Tel. 416 236-3060 • Fax 416 236-1809

Tinklapis www.pacelawfirm.com El. paštas alpace@pacelawfirm.com

Angie

SALVAITIS
BROKER

DIRECT 705-446-6428
OFFICE 705-445-8500 ext. 251
EMAIL angiesalvaitis@icloud.com
WEB www.homesgeorgianbay.com

DABAR YRA GERA PROGA PARDUOTI

namą/condo, kai yra aukščiausios

kainos ir **GERIAUSIA**

PIRKTI, kai ipotekos
(morgičių) nuošimčiai labai žemi

Pažadu gerą patarnavimą

TEODORAS STANULIS, B.A.

Broker RE/MAX WEST REALTY

Mob. 416-879-4937, namų 416-231-4937

SMITH MONUMENT CO. LTD.

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

MARLATT FUNERAL HOMES

Marlatt laidotuvių namai jau daug metų
teikia aukštos kokybės paslaugas
erdviose patalpose

*Mes jaučiamės naudingi galėdami ir
toliau teikti paslaugas
HAMILTONO LIETUVIŲ BENDRUOMENEI*

615 Main Street East
Hamilton 528-6303

195 King Street West
Dundas 627-7452

affiliated

TEIRAUKĖS PAS MUS!

RIČARDAS ir RIMA DREŠERIAI

Affiliated Insurance Management Inc.

- visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės
- konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms
- dėmesingas patarnavimas, lietuviškai arba angliškai

905-845-4201 ♦ 1-888-384-4444

www.affiliatedinsurance.ca ♦ rickd@affiliatedinsurance.ca
344 Lakeshore Road E., Suite A, Oakville, ON L6J 1J6

Sutton

Sutton West Realty Inc.
300-5415 Dundas St. W
Toronto, ON M9B 1B5

LINA TAYLOR
Sales Representative

*Jei galvojate pirkti ar parduoti
namą ar butą, skambinkite ir
aš mielai jums padėsiu*

Tel. 416-574-4717 (nešiojamas)
416-236-6000 (įstaigos)

Lina-Taylor@hotmail.com
www.suttonwestrealty.com

Iš Lietuvos kultūros istorijos

MENAS VALDOVŲ RŪMUOSE

Lietuvos didikų Oginskių rūmai Plungėje praeityje garsėjo meno ir kultūros renginiais

Didžiojoje Lietuvos kunigaikštystėje buvo tęsiamos bendraeuropietiškosios muzikos vadybos tradicijos, palaikomi muzikiniai ryšiai su kultūriniais Vakarų Europos centrais. Tačiau didžiulė šio kultūrinio klodo dalis į Lietuvos kultūros istoriją įėjo per LDK dvarininkiškos kultūros modelį, kuris dažnai buvo bendras vienoje valstybėje gyvenančioms tautoms, t.y.lietuviams, lenkams, gudams. Tada juos vienijo veiklos profesionalumas ir aptarnavimo operatyvumas, daugiakultūrinio bendravimo įgūdžiai, siekiai sužinoti ne tik žiūrovų, bet ir įvairių kitų Europos valstybių vadovų, dažnai priiminėjančių užsienio svečius, poreikiai, pomėgiai ir kultūrinės produkcijos pardavimo įgūdžiai. O iškilių menininkų sukurtus kūrinius vadybininkai, kaip džinai atkimšę paslaptinę butelį, paleido po pasaulį spalvingus, heroišku atspalviu kunkuliuojančius teatralizuotus renginius. Norint sėkmingai juos parduoti, buvo būtina susikurti kultūrinės prekės pardavimo filosofiją, kuri „dramma per musica“ (operą) pardavimą traktuotų kaip žmonių pramogos poreikių patenkinimą, išpildant jų norus ir troškimus. Europos šalyse susiformavo nuostata, kad Vilniaus valdovų rūmai – ne vien valstietiškos kultūros, bet apsišvietusios diduomenės kultūros centras. Kunigaikščių ir didikų pilių rūmų trupėse dirbo įvairių tautų menininkai, muzikantai instrumentalistai, dainininkai – gausi italų grupė, vokiečiai, prancūzai, anglai, lenkai, lietuviai ir kt. Visi jie buvo puikūs atlikėjai, o kai kurie – ir įgudę kompozitoriai. XVI š. Italijos universitetuose Venecijoje, Romoje, Paduvoje, humanitarinius mokslus studijuojantys jaunuoliai iš Lietuvos buvo gerai susipažinę su italų kultūra, tame tarpe teatru ir muzika. Nuo XVII š. Lietuvos didikai savo dvarų kapelų muzikantus siųsdavo mokytis į Italiją: XVII š. Paduvos universitete studijavo ir Italijoje gyveno kompozitorius ir liutnininkas Kazimiras Stanislovas Rudamina Dusetiškis.

Kultūrinėje veikloje dalyvavę talentingi žmonės nuolat gyveno valdovo rūmuose, kiti – prisidėdavę. Daugelio jų pastangomis, atsižvelgiant į to meto tradicijas, buvo kuriamas gana griežtai apibrėžtas rūmų kultūros modelis, jos prasmis pristatymas, dažniausiai atspindintis ir paties didžiojo kunigaikščio bei jį supančios diduomenės aukščiausiojo sluoksnio kultūrinius poreikius ir papročius. Todėl LDK gyvenę įvairių tautybių muzikai, o jų kuriama veikla susiklostė į savitą krašto kultūrą-lietuvišką, o procese dalyvavę asmenys vadintini lietuvių kultūrininkais. Opera buvo naujas baroko muzikos žanras. Vilniaus kapelos turėjo dalyvauti operos pastatymuose, vykusiuose Vilniuje, Žemutinės pilies valdovų rūmuose, praėjus vos dvidešimtmečiui nuo pirmųjų operos pastatymų Italijoje. Nemažai italų dirigentų, instrumentalistų, vokalistų ir muzikos mokytojų dirbo didikų rūmuose, kur veikė orkestrai, chorai, buvo statomos operos ir baletai. Vilniaus vaivados Mikalojaus Radvilos Juodojo rūpesčiu rūmų kapeloje grojo (1551 m.) italų smuikininkai, švilpynininkai, trimitininkai. XVI-XVII š. Vilniaus vaivados Kristupo Radvi-

los kapeloje dirbo liutnininkas ir kompozitorius M. Galilei. Jo sūnus V. Galilei (pasaulinio garso astronomo G. Galilei tėvas) buvo Vilniaus ir Kijevo vaivados J. Tiškevičiaus kapelos dirigentas. Lietuvos kanclerio L. Sapiegos dvaro kapeloje XVII š. tarnavo komp. G.B.Cociola. 1606 m. muzikas Michelangelo Galileo iš Vilniaus grįžo į Padują ir tėvui G. Galileo teko ieškoti broliui muziko vietos tėvynėje. Antrą kartą M. Galileo atvykęs į Lietuvą apsigyveno Mikalojaus Kristupo Radvilos Našlaitėlio rūmuose. XVIII š. LDK muzikinių teatrų centrais tapo didikų rūmai, jų orkestrų teatrų trupėse dirbo nemažai

Šioje menėje Trakų pilyje prieš keletą šimtmečių dažnai skambėjo muzika

italų muzikantų. „Žvaigždės“ būdavo nenusiteikusios kalbėti su bet kuo. Kiti menininkai tokiame svetimtaučių „žvaigždžių“ kolektyve tarsi turėdavo atlikti klapčiukų ar darbo bičių vaidmenis.

Dažnai atsitikdavo, kad senosios „žvaigždės“ ignoruodavo naujokus artistus, jausdavo priešišumą pajutę konkurenciją – „Mes čia jau senai dirbame, o jie tegul parodo, ką gali.“ Tokiam senbuvų ir naujokų nutolimui neišvengiamai didėjant, arogancijos apraiškos spartėjant, tokias kolektyvo intrigas tiesiog gaudyte gaudydavo rūmų damos ir gandų karuselių pavidalu platindavo savo miesto aplinkoje, kaip „naujienas iš dvaro“. „Žvaigždės“ turėdavo savo asmeninį dizainerį-stilistą, dietologę-žyniuonę, kirpėją-masažuotoją, vokalo ar vaidybos mokytoją. Iš žiūrovų aplinkos viešnios iš užsienio arba vietinės „žvaigždės“ ieškodavo pasiturinčio meilužio ar dosnaus gerbėjo. O koks populiarus rūmų dirigentas tapdavo kokios kilmingos damos globotiniu. Skirdavo pasimatymus, vykdavo į puošniuose rūmuose vykstančius pokylius arba į miške rengiamus medžioklės pokylius. Didikai dažnai kaip ir kunigaikščiai mėgdavo į savo pobūvius pasikviesti tokias „žvaigždes“, tuo atkreipdami dėmesį į to menininko ir jo vadybininko laimėjimus, konkrečią darbo patirtį, vakarienės ar pobūvio metu iškilmingai paminėdavo svarbiausias premjeras užsieniečių ir savos aplinkos akivaizdoje ir leisdavo organizuoto renginio metu už atliktus numerius dar kartą susilaukti žiūrovų dėmesio, plojimų, naujų vertinimų.

Dr. Egidijus Mažintas,
Lietuvos edukologijos universitetas

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.
Lina Kuliavas
Toronto, ON
416-762-8255, 416-616-1600 (cell)
email: lina@kuliavas.com
website: www.LinaKuliavas.com

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1

Fondas
Foundation
Tel: 416-239-9889
klfondas@on.albn.com

KL Fondas šiais metais paskyrė per KLB
\$14,000
Kanados lietuviškoms
MOKYKLOMS

Tapkime Kanados Lietuvių Fondo nariais!
Remkime lietuvybės veiklą ir išlaikymą!

Įnašams išrašome pakvitavimus pajamų mokesčių sumažinimui

LEDAS
REFRIGERATION

Air Conditioning & Heating
Oro vėsinimo ir šildymo sistemų
PATIKRINIMAS • IŠVALYMAS • PAKEITIMAS
Skambinti **R. Jareckui**
Tel. **416-825-3328**

ROYAL LEPAGE

Namą ar butą perkant, parduodant Jums sąžiningai patarnaus ir patars
DAIVA DALINDA
B.A. broker
Įstaigos – 416-236-1871
Namų – 416-763-7297
Tinklapis: www.dalindateam.com
NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS. PO 30 METŲ PATIRTIES, PADĖKOJANT LIETUVIAMS, SPECIALI NUOLAIDA

Turner & Porter
LAI DOTUVIŲ NAMAI

TORONTE, ETOBICOKE
ir MISSISSAUGOJE

ANAPILIO parapijos žinios

- Ateinantį savaitgalį visose mūsų šventovėse bus renkama antroji rinkliava pasaulio misijoms. Šiai rinkliavai skirti vokeliai išdalinti praeitą sekmadienį.
- Skelbiamas nukentėjusiems nuo žiauraus viesulo Matthew Haityje aukų vajas, kuriame dalyvauja ir mūsų arkivyskupija. Kviečiame šį vają dosniai paremti aukojant per mūsų parapiją. Šiam vajui geltoni vokeliai yra padėti prie visų šventovės įėjimų. Ant vokelių prašome užrašyti savo vardą ir pavardę, kad jūsų auka būtų atleista nuo valstybinių mokesčių (Income Tax). Čekių prašome rašyti "Lithuanian Martyrs' Church – Haiti Emergency".
- Prašome tėvelius registruoti savo vaikučius pasirošimo pamokoms Pirmajai Komunijai sekmadieniais zakristijoje, o kitu metu – skambinti į kleboniją tel. (905) 277-4320. Pamokos prasidės lapkričio 6, sekmadienį, po Mišių.
- Rudeninė kapinių lankymo diena bus spalio 30, sekmadienį. Vėlinių pamaldos tą dieną bus 2 v.p.p. Lietuvos kankinių šventovėje ir pamokslą sakys diak. dr. Kazimieras Ambrozaitis. Pamaldų metu giedos garsusis choras "Guostė" iš Lietuvos. Mokyklinis autobusas tą dieną veš maldininkus nuo "Vilniaus rūmų" 1 v.p.p., o atgal nuo Anapilio išvažiuos 4.30 v.p.p. Tą dieną sekmadieninėms Mišioms Anapilio autobusėlis važiuos nuo "Vilniaus rūmų" įprasta sekmadienio tvarka. Kapinių lankymo dienos pietus spalio 30, sekmadienį, ruošia mūsų parapijos Administracinė sekcija Anapilio salėje. Pietauti bus galima ištisą dieną ir atsigaivinti vynu bei alučiu.
- Rudeninio kapinių lankymo savaitgalį Wasaga Beach Gerojo Ganytojo šventovėje sekmadieninės Mišios bus ne sekmadienį, bet spalio 29, šeštadienį, 2 v.p.p.
- Spalio 22, šeštadienį, 6 v.v., Suvalkų krašto lietuvių išeivijos sambūris (SKLIS) rengia "Rudens šokių" vakarą Anapilyje.
- Spalio 23, sekmadienį, Mišios 10 v.r. už a.a. Juozą ir Albiną Kriaučiūnus.
- Vasagoje spalio 23, sekmadienį, Mišios 2 v.p.p. už a.a. Feliksą Kasperavičių.
- Delhi spalio 22, šeštadienį, Mišios 2 v.p.p. už a.a. Bronę Guzienę.

Lietuvos kankinių šventovės statytojo našlei P. Kazilienei vyro atminimo proga įteikta gėlė

TORONTO

PRISIKĖLIMO parapijos žinios

- Spalio 21-22 d.d. naudotų drabužių ir daiktų išpardavimas, spalio 29 d. parapijos vakarienė, spalio 30 d. kapinių lankymas, lapkričio 1 d. visų Šventųjų diena, gruodžio 2-4 d.d. Advento rekolekcijos, gruodžio 4 d. skautų Kūčios, gruodžio 11 d. kalėdinis koncertas, gruodžio 16 d. stovyklos "Kretinga" Advento susikaupimas.
- Prisikėlimo parapijos vakarienė – spalio 29 d. 4.30 v.v. – Mišios, 6 v.v. – programa ir vakarienė. Meninę programą atliks Lietuvos kariuomenės karininkų ramovės moterų vokalinis ansamblis "Guostė", "Volungės" moterų ansamblis ir parapijos Vaikų ir jaunimo choras. Bilieto kaina \$50. Bilietai platinami sekmadieniais po Mišių parapijos kavinės prieangyje. Kviečiame visus dalyvauti.
- Kviečiame visus dalyvauti lapkričio 1 d. Visų Šventųjų dienos Mišiose, kuriose prisiminsime pas Viešpatį iškeiliavusius parapijiečius 2015-2016 metais, savo mirusius artimuosius. Susiburkime maldoje, giedodami giesmę, uždegdami žvakutę už savo išlydėtą amžinybės artimą...
- Sveikiname Sofia Dalia Bucek ir Dante Leit Charlemagne Baibokas, įžengusius per Krikšto sakramentą į mūsų krikščionių bendruomenę. Džiaugiamės kartu su Jumis ir Jūsų šeimomis, ir prašome Dievo, kad laimintų kiekvieną Jūsų gyvenimo žingsnį.
- Spalio 23, sekmadienį, Mišios 9 v.r. už a.a. Brian McLoughlan; 11 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; už Čepaičių šeimos mirusius; už a.a. Kazimierą Grėbliauską; už a.a. Aleksandrą (5 m.) ir Vytautą (4 m.) Bubelius; už a.a. Oną, Antaną ir Kazimierą Baltrūnus; už a.a. Saulių Masionį; už a.a.

Šeimninę Janiną Gurklienę (viduryje) apdovanoja parapijos atstovė D. Ažubalienė ir prel. J. Staškevičius

Lietuvos kankinių šventovės metinės šventės svečiai K. Poškaus ntrs.

IŠGANYTOJO parapijos žinios

- Lapkričio 6 ir 20 dienomis pamaldos vyks 9.30 v.r. Po jų – Moterų draugijos susirinkimas.
- Lapkričio 20 d. pamaldose prisiminsime mūsų brangius mirusiuosius. Visi, norintieji prisiminti savo šeimos narius, prašome iš anksto pranešti parapijos klebonui tel. 905-270-3723.

MAIRONIO MOKYKLOS ŽINIOS

Švietimo ir mokslo ministerija atsiuntė mūsų mokytojams gražų sveikinimą Mokytojo dienos proga. Jame rašo: "Dėkoju už tai, kad mokate auginti kiekvieno vaiko talentą. Jūsų geranoriški patarimai ir profesionalumas padeda atskleisti net patiems mažiausiems ir nebrąsiauusiems...Gražios ir jaukios profesinės šventės!"

Živilė

"LABDAROS" SLAUGOS NAMŲ ŽINIOS

Kviečiame dalyvauti "Bake & Craft Sale", parduoti savo rankų darbus ir keptus saldumynus "Labdaros" slaugos namuose šių metų lapkričio 13 d., nuo 10 v.r. iki 3 v.p.p. Prekybai naudojamo stalo kaina \$20.

Nerijus Augutis, "Labdaros" slaugos namų savanoris

REIKALINGI turintys darbo patirtį ir teisę dirbti (turintys SIN) dažytojai. Dirbama pagal atskiras užduotis. Būtina turėti automobilį, darbo įrankius. Skambinti darbo dienomis (pirm.-penkt.), telefonu 905-814-8629 7v.r- 5v.p.p.

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416-588-2808 x 26 dienos metu.

Genovaitę Tunkūnienę; už a.a. Anicetą ir Eleną Prialgauskus.

MONTREAL

AUŠROS VARTŲ PARAPIJA

Mūsų parapijos metinė šventė bus lapkričio 13, sekmadienį, Mišios 11 v.r., meninė programa nuo 12.30 v.p.p. iki 1.30 v.p.p. Pietūs 1.30 v.p.p. Bus loterija. Dalyvaukime visi.

Spalio 16, sekmadienį, 7 v.v., buvo pirmas Sutvirtinimo sakramento grupės susitikimas mūsų bažnyčioje.

Kviečiame visus į nemokamą religinį koncertą penktadienį, spalio 28, 7 v.v., Šv. Malachijo bažnyčioje (Snowdon), kur jungtinis choras ir solistai giedos Marijos giesmes įvairiomis kalbomis. Diriguos Manuel Blais. Organizatorė Milda Bilevičiūtė Ruffo.

Prieš tris savaites buvo įtaisyti du nauji „Ecogard“ šildymo alyvos talpintuvai (dvigubu dugnu) šalia mūsų šventovės, garantija 25 metams, su nauja cementine baze, kainavo \$5,937.31. Prieš savaitę buvo išvalytas kaminas, o praėjusią savaitę buvo padaryta metinė šildymo sistemos inspekcija, po jos šildymas buvo įjungtas.

Inf.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJA

Spalio 6 d. mirė Edythe Seveigny MacKenzie, sulaukusi 89 metų. P. E. MacKenzie kartu su vyru a.a. Malcolm MacKenzie buvo aktyvūs St.Dominic's parapijiečiai ir nuoširdžiai prisidėjo prie Šv. Kazimiero parapijos veiklos. Velionė paliko 6 vaikus, 14 vaikaitių ir 5 provaikaitius. Užuoja artimiesiems.

Lapkričio 6 d. bus tradiciniai Šv. Kazimiero parapijos grybų pietūs. Klebonas ir parapijos komitetas kviečia visus dalyvauti ir atnešti laimikių loterijai. Bus šilti pietūs ir mokamas vyno baras. Prašome iš anksto užsisakyti savo vietas skambinant Alice Skrupskis tel. 514-257-6761 arba Nijolei Šukienei tel. 514-593-6859. Pietų kaina \$20.

Lapkričio 13, sekmadienį, yra Aušros Vartų parapijos pietūs. Visi kviečiami dalyvauti. Prašoma įsidėmėti: tą dieną Šv. Kazimiero šventovėje Mišios bus aukojamos 10 v.r.

Lapkričio 20, sekmadienį, po 12 val. Mišių, Šv. Onos draugija ruošia vaisės parapijos salėje. Visi kviečiami dalyvauti, narės prašomos atsinešti savo knygetes ir užmokėti metinį mokesį. **JA**

Montrealio Šv. Kazimiero šventovėje liepos 31, sekmadienį, prieš Mišias įvyko klasikinės muzikos koncertas. Groja (iš k.): Joana Adamonytė, vargonais, Monika Satkauskaitė, smuiku, Nykolas Rekašius, violončele, ir Stefaniya Rekašiūtė, altu.

V. Lietuvninkaitės ntr.

LITAS Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

ESSOR INSURANCE-INVESTMENT-COUNCELLING Inc.
1100 boul Robert-Bourassa 6th floor, Montreal, QC H3B 3A5
Tel: 514-373-1981 joana.adamonis@essor.ca www.essor.ca
Joana Adamonis A.I.B.

NAUJA PARODA KLMA

Jau prieš dvejus metus, norėdami supažindinti lietuvių bendruomenę su dabartinių Kanados lietuvių įvairių menininkų kūryba, KLMA pradėjo specialią parodų seriją. Siemetinėje parodoje pristatome 10 Montrealio lietuvių menininkų kūrybinius darbus.

Paroda *Montrealio lietuvių dailininkų kūryba* veiks sekmadieniais ir trečiadieniais nuo spalio 30 d. iki lapkričio 20 d. 11 v.r. – 4 v.p.p. Kviečiame pasinaudoti šia proga aplankyti muziejų-archyvą ir susipažinti su lietuvių menininkų kūryba. Vernisažas (parodos pristatymas) spalio 28 d. nuo 6 v.v. iki 9 v.v.

KLMA